

dialogic
innovatie • interactie

Onderzoek tijdsbesteding en honorering van toezichthouders in onderwijs en kinderopvang

Opdrachtgever:
VTOI-NVTK

Publicatienummer:
2024.038-2432

Datum:
Utrecht, 16 september
2024

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	2
1 Inleiding	4
1.1 Achtergrond	4
1.2 Doel van het onderzoek.....	4
1.3 Onderzoeksmethodiek	5
1.4 Leeswijzer	5
2 Achtergrondkenmerken	7
2.1 Algemeen	7
2.2 Onderwijs	9
2.3 Kinderopvang	12
2.4 Onderwijs en kinderopvang, statutair vallend onder één bestuur en één raad van toezicht	13
2.5 Samenwerkingsverband passend onderwijs.....	13
3 Tijdsbesteding en complexiteit werkzaamheden.....	14
4 Ervaringen met de huidige adviesbedragen	20
4.1 Huidige eigen vergoedingen	20
4.2 Meninge n over adviesbedragen.....	24
4.3 Minimale vergoeding	27
5 Criteria voor vaststellen honorering toezichthouders	28
5.1 Kinderopvang	28
5.2 Samenwerkingsverband passend onderwijs.....	29
Bijlage 1. Vragenlijst.....	30
Vragenlijst onderzoek tijdsbesteding en honorering toezichthouders	30

Auteurs: Tessel Blom, Jasper Veldman, Ben Bresser (Dialogic).

Managementsamenvatting

Achtergrond

Toezichthouders in het onderwijs en de kinderopvang bepalen zelf de honorering van hun inzet. VTOI-NVTK biedt in de 'Handreiking honorering toezichthouders VTOI-NVTK' concrete richtlijnen voor het proces bij het bepalen van de keuze voor (de hoogte van) de honorering en publiceert ook een adviesregeling met (geïndexeerde) bedragen voor honorering.

Dit onderzoek is uitgevoerd door Dialogic Innovatie & Interactie in opdracht van VTOI-NVTK. Het doel van het onderzoek was inzicht krijgen in:

- De daadwerkelijke werkzaamheden en tijdsbesteding van toezichthouders in het ledenbestand van VTOI-NVTK;
- Ervaringen met de huidige regeling en adviesbedragen;
- Criteria voor het opstellen van categorieën voor het vaststellen van de honorering (in het bijzonder voor de kinderopvang en samenwerkingsverbanden).

De bevindingen uit dit inventarisatie onderzoek vormen de input die VTOI-NVTK kan gebruiken om de richtlijnen in de nieuwe versie van de handreiking goed te onderbouwen. Dit is belangrijk om zowel richting de toezichthouders zelf als critici te beargumenteren waarom de hoogte van de honorering gerechtvaardigd is.

Methodiek

Voor dit onderzoek is een vragenlijst uitgezet onder de leden uit het ledenbestand van VTOI-NVTK. Deze vragenlijst is te vinden in Bijlage 1. Deze vragenlijst is naar 3.811 toezichthouders verstuurd in de periode 13-6-2024 tot 11-7-2024. Voor 385 van deze toezichthouders was het emailadres niet langer geldig of gaven aan geen toezichthouder in het onderwijs of de kinderopvang meer te zijn. Van de resterende 3.426 hebben 772 toezichthouders de vragenlijst ingevuld. Dit betekent een responsgraad van 22,9%, wat voldoende is om een representatief beeld van de doelgroep te geven.

Tijdsbesteding en complexiteit

Jaarlijks zijn toezichthouders gemiddeld 158 uur bezig met het toezichthouderschap. Onderstaande tabel toont de gemiddelde tijdsbesteding per sector en per rol. Voorzitters besteden gemiddeld meer tijd aan hun toezichthouderschap dan de leden van interne toezichtsorganen. De meeste tijd wordt besteed aan e-mails, (voorbereiden van) vergaderingen van de raad en commissies, en reistijd.

Gemiddelde tijdsbesteding per toezichthouderfunctie (uren per jaar) uitgesplitst naar sector en rol (excl. reistijd). (n=928)

Sector	Voorzitter	Lid
Onderwijs	200 (n=213)	146 (n=520)
Kinderopvang	132 (n=22)	107 (n=57)
Onderwijs en Kinderopvang ¹	180 (n=12)	164 (n=31)
Samenwerkingsverband passend onderwijs	178 (n=24)	117 (n=49)

¹ Statutair vallend onder één bestuur en één raad van toezicht

54% van de respondenten geeft aan dat hun tijdsbesteding is toegenomen. De tijdsbesteding is voor toezichthouders in het onderwijs of het onderwijs en kinderopvang, statutair vallend onder één bestuur en één raad van toezicht, relatief meer toegenomen (57% en 56%) dan toezichthouders in de kinderopvang (41%) of bij samenwerkingsverbanden passend onderwijs (ook 41%). Daarnaast geven voorzitters van de raad van toezicht (62%) vaker aan dat hun tijdsbesteding is toegenomen dan leden (51%). De grootste toename in tijdsbesteding zit in de voorbereiding van vergaderingen van de raad van toezicht en de commissies. Dit wordt gevolgd door telefonisch/online contact met andere leden van de raad en het lezen en beantwoorden van e-mails.

Eén van de oorzaken van de toegenomen tijdsbesteding is de toenemende complexiteit van het toezichthouderschap. 57% van de respondenten geeft aan dat hun taken (veel) complexer zijn geworden. Dit komt door strengere en snel veranderende wet- en regelgeving, wisselingen in besturen, meer uitgebreide financiële verantwoording, meer stakeholders, professionalisering en scholing.

Ervaringen met huidige adviesbedragen

39% van de toezichthouders in het onderwijs vindt de adviesbedragen voor voorzitters te hoog, en 49% vindt de adviesbedragen goed. Voor leden in de raad van toezicht in het onderwijs vindt 37% de adviesbedragen te hoog en 50% goed. Als toelichting wordt gegeven dat toezichthouder zijn een maatschappelijke functie is en daarom de vergoeding niet te hoog moet zijn. Aan de andere kant vinden sommigen dat de complexiteit van de taken toeneemt en dit een hogere vergoeding rechtvaardigt.

De adviesbedragen in de kinderopvang zijn lager dan in het onderwijs. We zien dan ook dat in de kinderopvang 39% van de toezichthouders de adviesbedragen te laag vindt en 39% de adviesbedragen goed. Slechts 3% vindt hier de adviesbedragen te hoog.

Van alle toezichthouders vindt 72% dat een minimale vergoeding voor toezichthouders zou moeten worden ingevoerd. De belangrijkste reden hiervoor is om een passende beloning te geven aan een functie die tijd en moeite kost, verantwoordelijkheden met zich meebrengt, en professionaliteit en kwaliteit vereist. De respondenten die het hier niet mee eens zijn vinden dat men zelf mag kiezen of zij een vergoeding willen of niet.

Criteria voor het vaststellen van honorering toezichthouders kinderopvang en samenwerkingsverbanden passend onderwijs

Meer dan de helft van toezichthouders in de kinderopvang vinden het aantal locaties (65,5%), het risicoprofiel (55,5%) en het aantal kinderplaatsen (54,6%) geschikte criteria voor het vaststellen van honorering voor toezichthouders. Bij samenwerkingsverbanden passend onderwijs zijn het aantal schoolbesturen (79,4%), budget (60,3%), aantal scholen (58,7%) en aantal gemeentes (55,6%) de meest gekozen criteria.

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Toezichthouders in het onderwijs en de kinderopvang bepalen zelf de honorering van hun inzet. VTOI-NVTK biedt in de `Handreiking honorering toezichthouders VTOI-NVTK` concrete richtlijnen voor het proces bij het bepalen van de keuze voor (de hoogte van) de honorering en publiceert ook een adviesregeling met (geïndexeerde) bedragen voor honorering.

Voor het **onderwijs** gelden wettelijke maxima voor de honorering van toezichthouders (vastgesteld in de WNT). De honorering van het intern toezichtsorgaan kan vervolgens vastgesteld worden aan de hand van de classificatie in de WNT en de tijdsbesteding. De WNT-classificatie is een graadmeter voor de **complexiteit** van de instelling en de **reikwijdte** die het intern toezichtsorgaan moet omspannen in het werk. Een lid van het intern toezichtsorgaan heeft een maximum honorering van 10% van het WNT-maximum, de voorzitter 15%. **VTOI-NVTK adviseert een honorering bij gemiddelde tijdsbesteding (126 uur op jaarbasis) van 76% van voormelde WNT-maxima.** NB: het toezichtsorgaan kan er altijd voor kiezen om de honorering op een lager niveau vast te stellen.

Voor de toezichthouders in de **kinderopvang** is de enige graadmeter momenteel **de omzet van de organisatie**. Per omzetcategorie wordt in de adviesregeling een bandbreedte aangegeven. De omzet is een indicatie voor de reikwijdte van de taak van het intern toezichtsorgaan en de omvang van de bestuurlijke aansprakelijkheid. NB: het toezichtsorgaan kan altijd een lager bedrag kiezen bij het bepalen van de eigen honorering. De adviesbedragen voor honorering van toezichthouders in de kinderopvang zijn gemiddeld lager dan in het onderwijs.

Uit het veld komen geluiden dat de overwegingen die leiden tot de adviesbedragen voor de honorering niet langer passend zijn bij de werkzaamheden van de toezichthouder. Daarnaast is het de vraag of de huidige criteria voldoende recht doen aan de afgelopen jaren toegenomen **tijdsbesteding** en de **complexiteit van onderwerpen**. De wens van de leden van VTOI-NVTK is om deze toenames terug te zien in een nieuwe versie van de handreiking en de adviesbedragen.

Daarnaast wil VTOI-NVTK inzicht krijgen of het mogelijk is om de nu verschillende systematiek voor kinderopvang en onderwijs om te zetten naar één systematiek waarin ook Samenwerkingsverbanden passend onderwijs (SWV) en Integraal KindCentrum (IKC) passen.

Aan de andere kant heerst er breder in de maatschappij het sentiment dat, in het licht van de dalende onderwijskwaliteit, de beloningen van toezichthouders juist te hoog zijn ("het geld moet naar het klaslokaal"). Hierbij telt mee dat toezichthouders uit de lumpsum betaald worden. Verder speelt nog mee dat niet iedere intern toezichthouder een vergoeding wil ("het is een maatschappelijke functie") en sommigen ook alleen een vrijwilligersvergoeding willen. De vraag is dus ook of er niet een *minimale* vergoeding moet komen voor de leden van een intern toezichtsorgaan.

1.2 Doel van het onderzoek

In december 2024 moet in de ALV de nieuwe Handreiking honorering door de leden worden goedgekeurd. VTOI-NVTK wenst hiervoor inzichten op te halen over:

1. De daadwerkelijke werkzaamheden en tijdsbesteding van toezichthouders in het ledenbestand van VTOI-NVTK;

2. Ervaringen met de huidige regeling en adviesbedragen;
3. Criteria voor het opstellen van categorieën voor het vaststellen van de honorering (in het bijzonder voor de kinderopvang en samenwerkingsverbanden).

De bevindingen uit dit inventarisatie onderzoek vormen de input die VTOI-NVTK kan gebruiken om de richtlijnen in de nieuwe versie van de handreiking goed te onderbouwen. Dit is belangrijk om zowel richting de toezichthouders zelf als critici te beargumenteren waarom de hoogte van de honorering gerechtvaardigd is.

1.3 Onderzoeksmethodiek

Voor dit onderzoek is een vragenlijst uitgezet onder de leden uit het ledenbestand van VTOI-NVTK. Deze vragenlijst is te vinden in Bijlage 1. Deze vragenlijst is naar 3.811 toezichthouders verstuurd in de periode 13-6-2024 tot 11-7-2024. Voor 385 van deze toezichthouders was het emailadres niet langer geldig of gaven aan geen toezichthouder in het onderwijs of de kinderopvang meer te zijn. Van de resterende 3.426 hebben 785 toezichthouders de vragenlijst ingevuld. Dit betekent een responsgraad van 22,9%, wat voldoende is om een representatief beeld van de doelgroep te geven. Daarnaast is bij de verdeling over de onderwijssectoren, de indeling in omzet bij de kinderopvangorganisaties en de leerlingen aantallen van onderwijsinstellingen een vergelijking gemaakt van deze gegevens met het totale ledenbestand van VTOI-NVTK. Hieruit is gebleken dat de respondenten van de vragenlijst vergelijkbaar zijn met de samenstelling van het totale ledenbestand van VTOI-NVTK en daarmee een indicatie geven van een representatieve steekproef.²

Respondenten moesten algemene informatie invullen, zoals het aantal organisaties waar ze actief zijn en hun visie op de huidige adviesbedragen. Daarnaast moesten ze ook *per organisatie* een aantal vragen beantwoorden. Deze vragen hadden betrekking op de achtergrondkenmerken van de organisatie, zoals de sector en het aantal locaties, maar ook over de tijdsbesteding en complexiteit van de werkzaamheden bij die organisatie. Toezichthouders konden de vragenlijst voor een maximum van vijf organisaties invullen.

De data zijn opgeschoond voordat de analyse is uitgevoerd. Een aantal cases is daarbij verwijderd uit de database om verschillende redenen. Twee cases zijn verwijderd vanwege onrealistische antwoorden, vier cases zijn verwijderd omdat de respondenten geen antwoord konden geven over de sector waarin zij actief waren en van één case zijn de antwoorden van één organisatie verwijderd wegens onrealistische antwoorden. Antwoorden zijn als onrealistisch beoordeeld wanneer de antwoorden zelfstandig niet mogelijk waren of wanneer antwoorden niet in lijn waren met andere antwoorden van dezelfde respondent. Bij een aantal vragen zijn bepaalde antwoorden niet meegenomen wanneer dit extreme uitschieters waren (waarschijnlijk door een typefout). Als de overige antwoorden van deze persoon wel juist leken is niet de hele case verwijderd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de achtergrondkenmerken van de respondenten beschreven. In hoofdstuk 3 gaan we in op de tijdsbesteding en complexiteit van de taken van toezichthouders en hoe deze zijn veranderd over de tijd. In hoofdstuk 4 beschrijven we de vergoedingen die toezichthouders ontvangen, hoe die zich verhouden tot de adviesbedragen en wat toezichthouders vinden van de adviesbedragen. In hoofdstuk 5 beschrijven we de meest

² De doelgroep van dit onderzoek betrof de ledenlijst van VTOI-NVTK en niet alle leden van interne toezichtsorganen uit het onderwijs of de kinderopvang. Deze steekproef hoeft daarom geen representatief beeld te schetsen van de landelijke honoreringen en tijdsbestedingen.

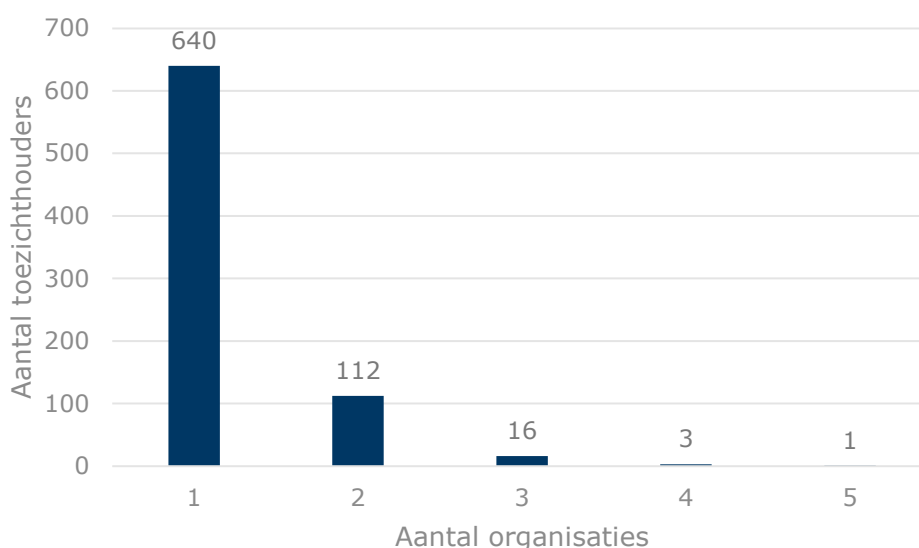
geschikte criteria voor het vaststellen van honoreringen in de kinderopvang en samenwerkingsverbanden passend onderwijs.

2 Achtergrondkenmerken

2.1 Algemeen

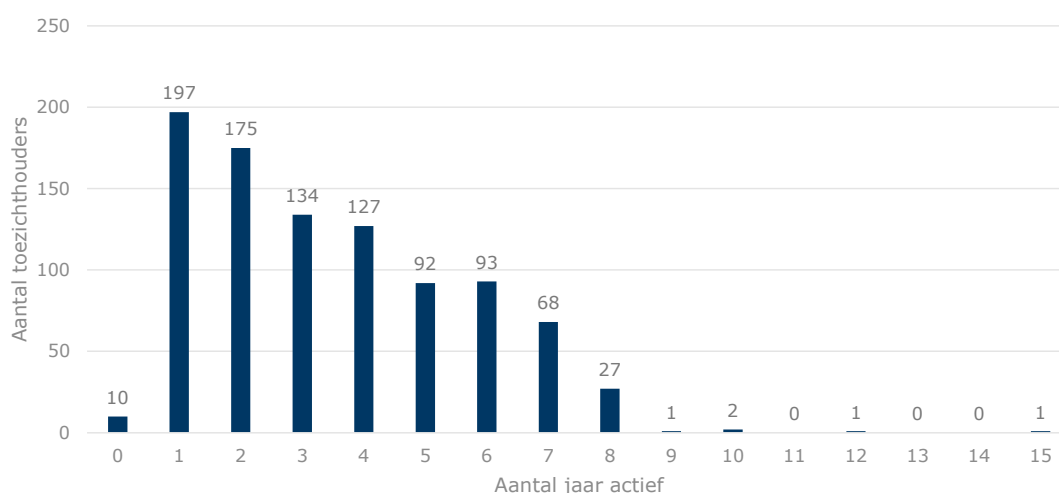
In het onderzoek is onderscheid gemaakt tussen antwoorden op het niveau van respondenten, vanaf nu naar verwezen als **'toezichthouders'**, en antwoorden op het niveau van de organisatie waar een respondent toezichthouder is, vanaf nu naar verwezen als **'toezichthouderfunctie'**. Eén toezichthouder kan dus meerdere toezichthouderfuncties bekleden. In totaal is de vragenlijst ingevuld door **772 toezichthouders**. 640 toezichthouders bekleden een toezichthouderfunctie bij één organisatie, 132 toezichthouders bekleden toezichthouderfuncties bij twee tot vijf organisaties. Dit leidt tot een totaal van **928 toezichthouderfuncties** in raden van toezicht. Het is overigens mogelijk dat meerdere toezichthouders van een en dezelfde organisatie de vragenlijst hebben ingevuld.

De onderstaande figuur geeft een overzicht van het aantal toezichthouders en het aantal toezichthouderfuncties dat zij bekleden.

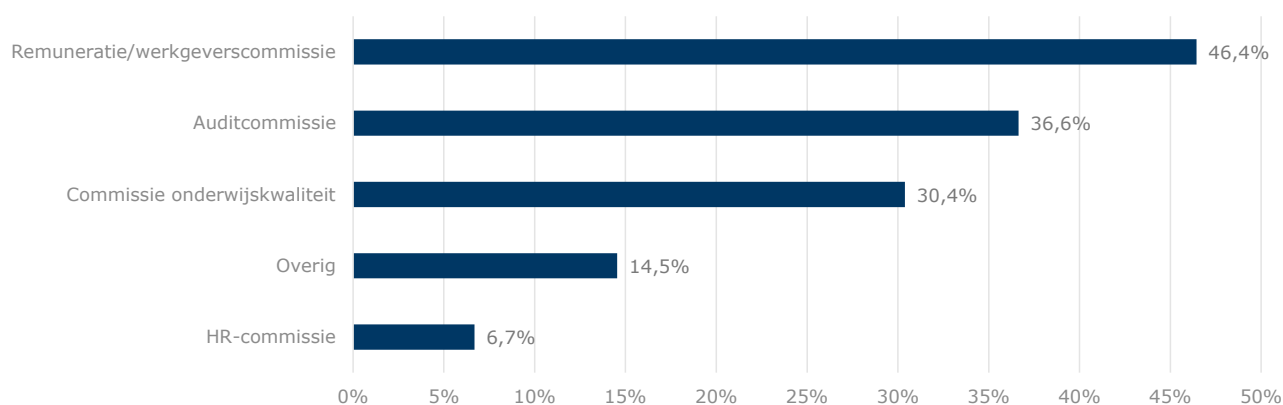
Figuur 1: Aantal organisaties waar een toezichthouder actief is. (n=772)

Per organisatie hebben toezichthouders aangegeven of ze als lid of als voorzitter in de raad van toezicht actief zijn. Van de 928 toezichthouderfuncties zijn er 657 lid (71%) en 271 voorzitter (29%). Respondenten geven aan gemiddeld 3,5 jaar actief te zijn in een toezichthouderfunctie. Het overgrote gedeelte (70%) is korter dan vijf jaar actief (n=643).

Figuur 2: Aantal jaar dat de ondervraagde toezichthouderfuncties actief zijn. (n=928)

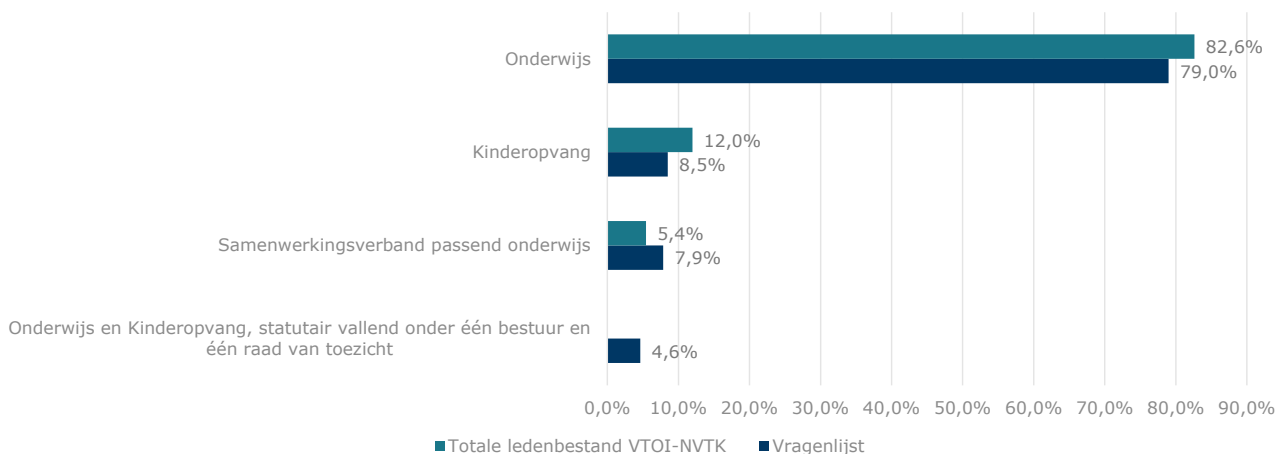
Aan respondenten is gevraagd binnen welke commissies van de raad van toezicht hun toezichthouderfunctie valt. Onderstaande figuur toont de antwoorden op deze vraag. Bijna de helft (47%) van de toezichthouderfuncties is onderdeel van de remuneratie/werkgeverscommissie.

Figuur 3: Commissies waar de ondervraagde toezichthouderfuncties onderdeel van zijn. Meerdere antwoorden mogelijk. (n=928)

De meeste toezichthouderfuncties vallen binnen de onderwijssector (79%)(n=733). Van de overige toezichthouderfuncties valt 8,5% binnen de kinderopvang (n=79), 7,9% binnen een samenwerkingsverband passend onderwijs (n=73) en 4,6% binnen de sector onderwijs en kinderopvang, statutair vallend onder één bestuur en één raad van toezicht (n=43). In Figuur 4 is een vergelijking te zien van de verdeling van sectoren binnen de groep respondenten en binnen het ledenbestand van VTOI-NVTK.³ De resultaten uit de enquête komen redelijk overeen met de ledenlijst.

³ Het ledenbestand van VTOI-NVTK specificeert niet of organisaties in de categorie Onderwijs en Kinderopvang, statutair vallend onder één bestuur en één raad van toezicht valt.

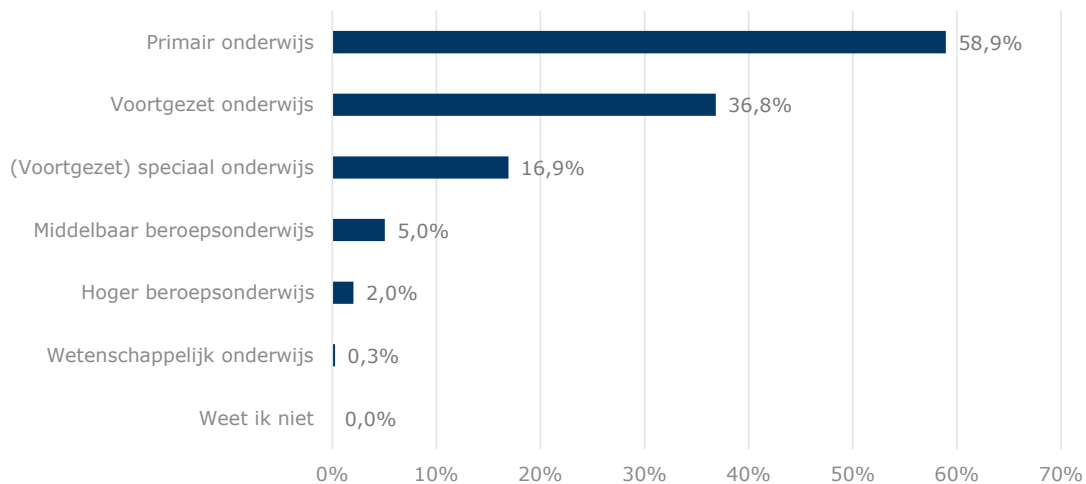

Figuur 4: Sectoren waar de ondervraagde toezichthouderfuncties invielen. (n=928)

Omdat het aantal toezichthouderfuncties in het onderwijs naar verhouding veel hoger is zullen de inzichten over tijdsbesteding, complexiteit en ervaringen met de huidige adviesbedragen door deze groep gedomineerd worden. Om ook inzichten te krijgen in de ervaringen van de andere sectoren zullen wij de resultaten in onderstaande hoofdstukken per sector behandelen.

2.2 Onderwijs

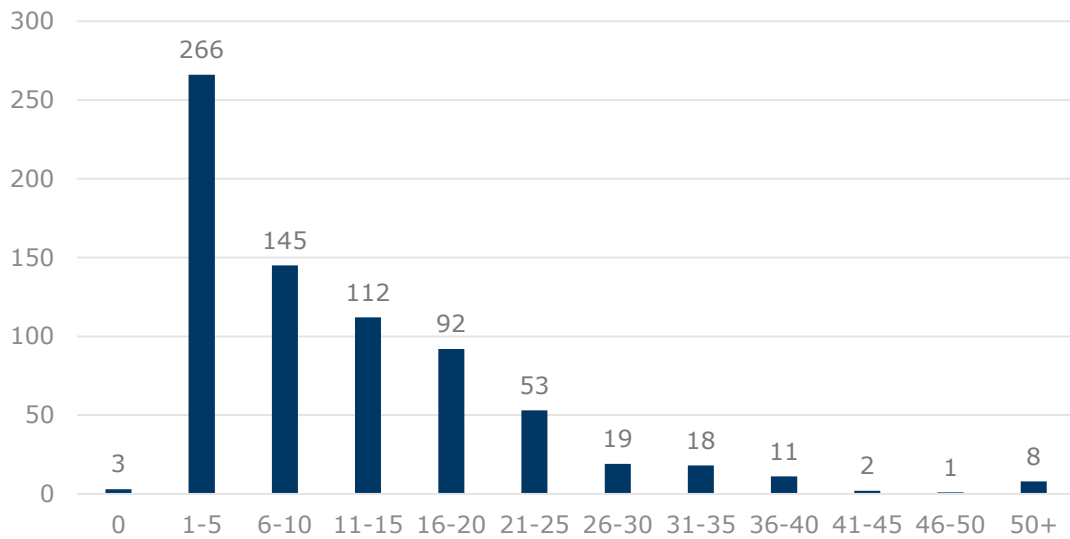
In de onderwijssector hebben 643 toezichthouders, die 733 toezichthouderfuncties bekleden bij onderwijsorganisaties, de vragenlijst ingevuld. De meeste toezichthouderfuncties komen uit het primair onderwijs en voortgezet (speciaal) onderwijs en in mindere mate uit het mbo, hbo en wo.

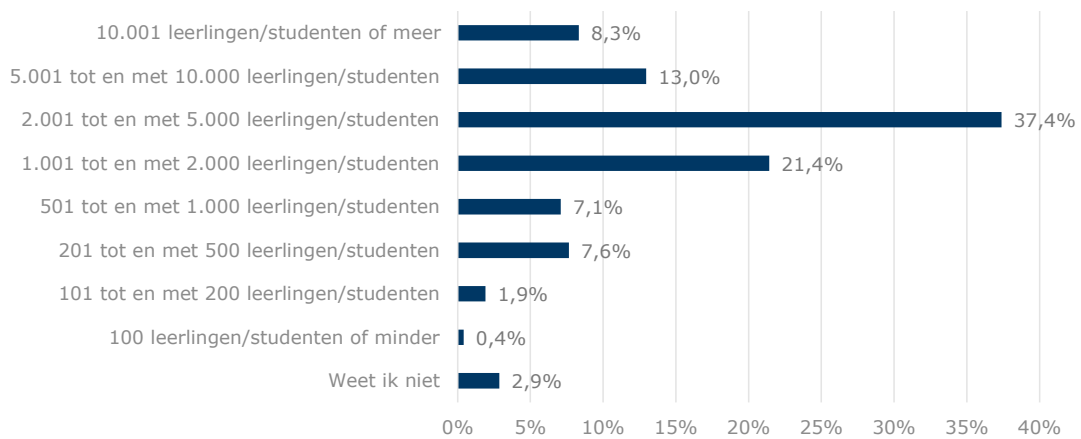
Figuur 5: Onderwijssectoren waar de toezichthouderfuncties vandaan komen. Meerdere antwoorden mogelijk. (n=733)

Gemiddeld vallen er 11,7 locaties onder het bestuur van de onderwijsinstelling. Onder de meeste onderwijsinstellingen vallen één tot vijf locaties. Drie respondenten hebben aangegeven dat de instelling van hun toezichthouderfuncties nul locaties heeft, wij vermoeden dat

hier een fout is gemaakt omdat deze onderwijsinstellingen wel leerlingen hebben. De meeste instellingen hebben tussen de 2.001 en 5.000 leerlingen/studenten (37,4%).

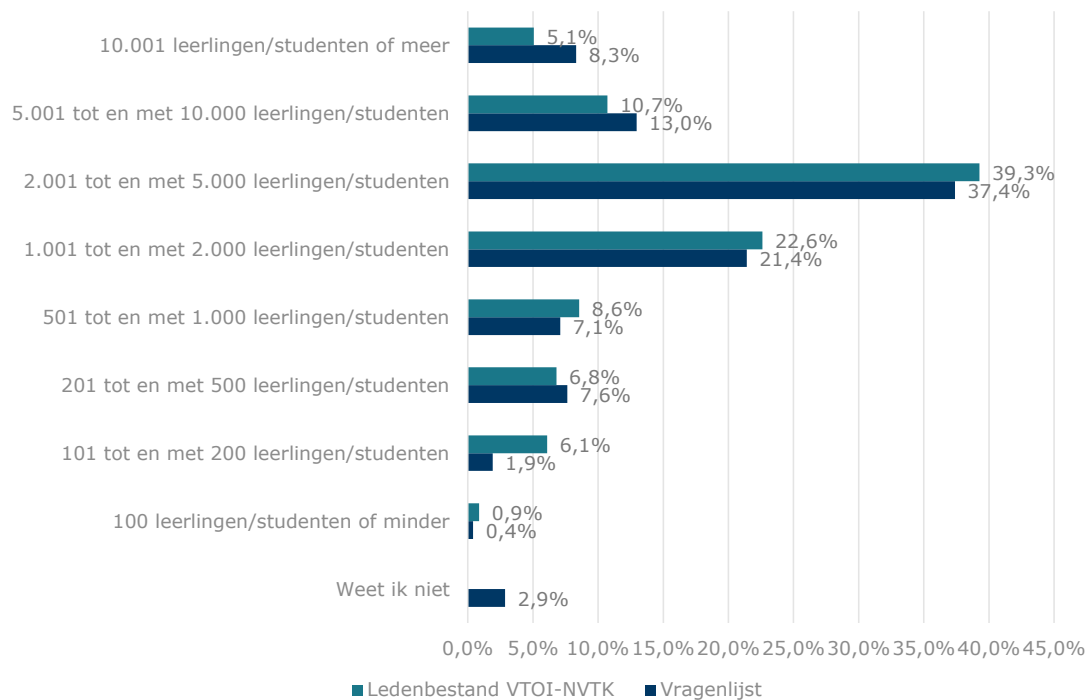
Figuur 6: Het aantal locaties per onderwijsorganisatie. (n=730)⁴

Figuur 7: Aantal leerlingen/studenten van onderwijsinstellingen. (n=733)

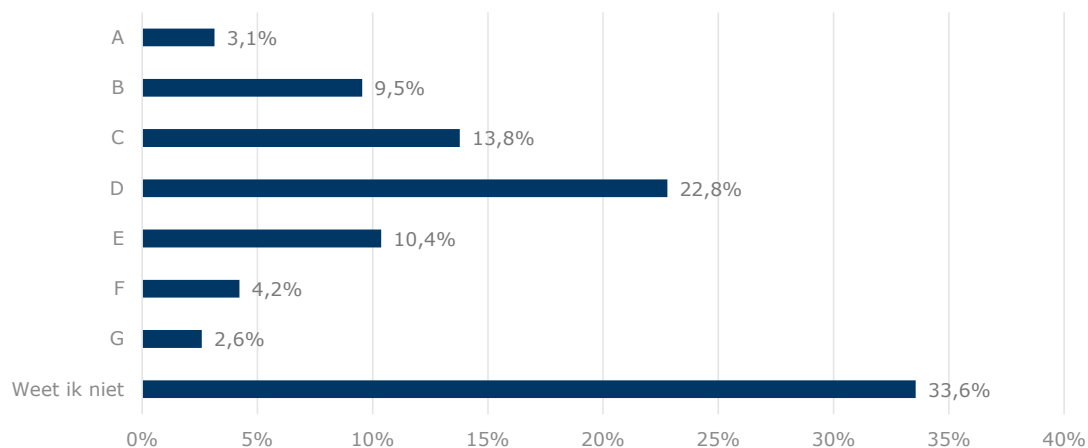
We hebben de respons op de enquête ook vergeleken met het ledenbestand van VTOI-NVTK. Zoals uit Figuur 8 naar voren komt is de respons op de enquête zeer vergelijkbaar met het ledenbestand van VTOI-NVTK als het gaat om het aantal leerlingen/studenten van onderwijsinstellingen. Wat opvalt is dat met name de grote onderwijsinstellingen enigszins zijn oververtegenwoordigd in de enquête en de zeer kleine onderwijsinstellingen juist ondervertegenwoordigd (ten opzichte van het ledenbestand).

⁴ Bij deze vraag zijn drie antwoorden niet meegenomen die als onrealistisch zijn beoordeeld.

Figuur 8: Vergelijking aantal leerlingen/studenten van onderwijsinstellingen in de vragenlijst en het ledenbestand van VTOI-NVTK.

Onderwijsinstellingen vallen op basis van hun totale baten, het aantal leerlingen en het aantal onderwijssoorten in een bepaalde WNT-klasse.⁵ Van de ondervraagde respondenten wist 33,6% (n=246) niet binnen welke klasse de instelling van hun toezichthouderfunctie viel. Van de respondenten die dat wel wisten vielen de meeste instellingen in WNT-klasse D (22,8%).

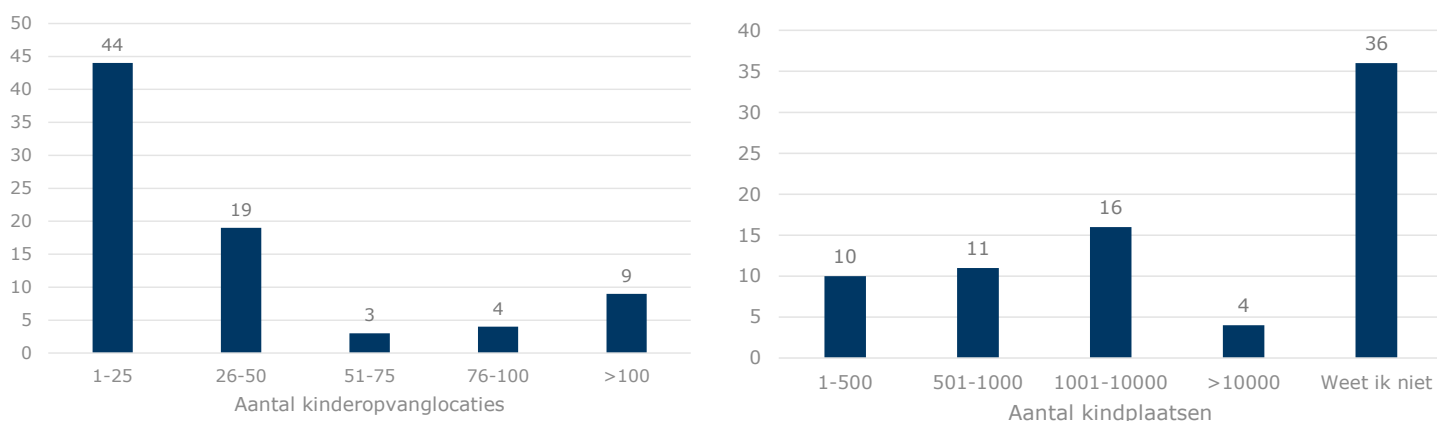

Figuur 9: WNT-klasse van de onderwijsinstellingen. (n=733)

⁵ [Bijlage behorende bij artikel 3, tweede lid, van de Regeling normering topinkomens OCV-sectoren](#)

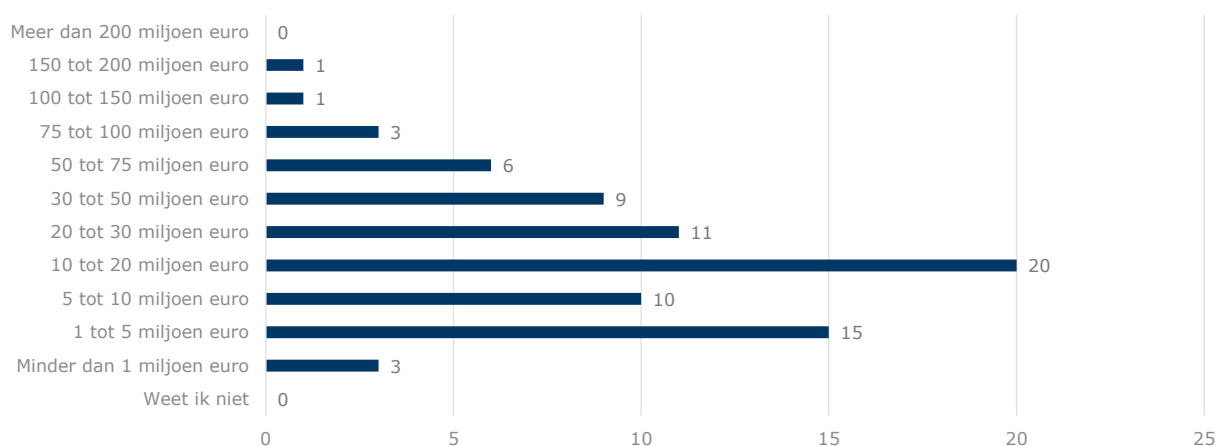
2.3 Kinderopvang

De vragenlijst is door 79 toezichthouders in de kinderopvang ingevuld, die ook 79 toezicht- houderfuncties bekleden. Deze respondenten geven aan dat er gemiddeld 47 locaties onder het bestuur van hun kinderopvangorganisatie vallen. Dit gemiddelde is deels zo hoog omdat er negen kinderopvangorganisaties zijn met meer dan 100 locaties. Het merendeel (n=45) heeft tussen de één en 25 locaties. Van de 75 kinderopvangbesturen met meer dan één locatie zitten de locaties van 46 besturen in dezelfde GGD-regio, 20 in andere GGD-regio's en acht respondenten weten dit niet. Bijna de helft van de toezichthouders (n=36) kunnen daarentegen niet aangeven hoeveel kindplaatsen er onder het bestuur vallen.

Figuur 10: Aantal kinderopvanglocaties en kindplaatsen per kinderopvangorganisatie. (n=79 & n=77⁶)

De huidige adviesregeling voor honorering in de kinderopvang is gebaseerd op de omzet van de organisatie. Onderstaande grafiek laat zien dat 25% (n=20) van de instellingen een omzet heeft van 10 tot 20 miljoen euro. Slechts twee instellingen hebben een omzet van meer dan 100 miljoen euro.

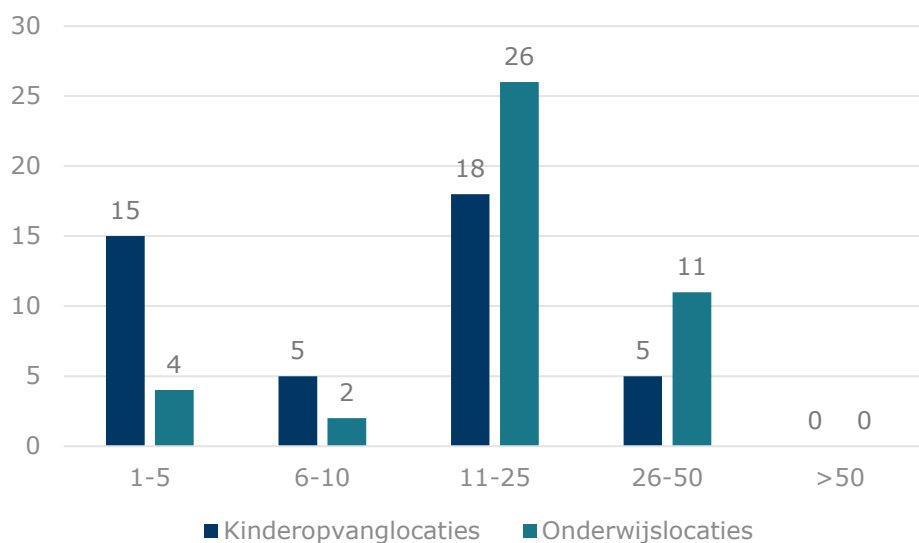

Figuur 11: Omzet van de kinderopvangorganisaties. (n=79)

⁶ Twee antwoorden bij deze vraag zijn hier niet meegenomen, omdat deze onrealistisch zijn.

2.4 Onderwijs en kinderopvang, statutair vallend onder één bestuur en één raad van toezicht

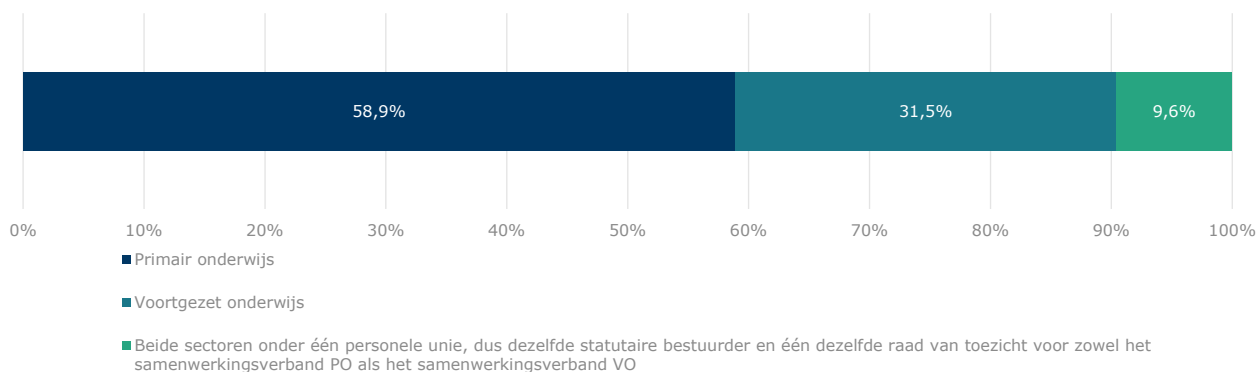
De vragenlijst is ingevuld door 36 respondenten die samen 43 toezichthouderfuncties bekleeden bij organisaties in zowel het onderwijs als de kinderopvang, die statutair vallen onder één bestuur en één raad van toezicht. Gemiddeld vallen er 13 kinderopvanglocaties en 18 onderwijslocaties onder deze raden van toezicht. Deze raden van toezicht zijn allen in ieder geval actief in het primair onderwijs, vier (9.3%) ook in het voortgezet onderwijs en zes (14%) ook in het (voortgezet) speciaal onderwijs.

Figuur 12: Aantal kinderopvanglocaties en onderwijslocaties per raad van toezicht. (n=43)

2.5 Samenwerkingsverband passend onderwijs

Drie-en-zestig toezichthouders die samen 73 toezichthouderfuncties bekleeden bij samenwerkingsverbanden passend onderwijs hebben de vragenlijst ingevuld. Hiervan zijn 43 samenwerkingsverbanden actief in het primair onderwijs (59%), 23 in het voortgezet onderwijs (32%) en 7 in beide sectoren (10%). Gemiddeld vallen er 17 schoolbesturen en 71 scholen onder een samenwerkingsverband.

Figuur 13: Sectoren waar de samenwerkingsverbanden passend onderwijs van de ondervraagde toezichthouders actief zijn. (n=73)

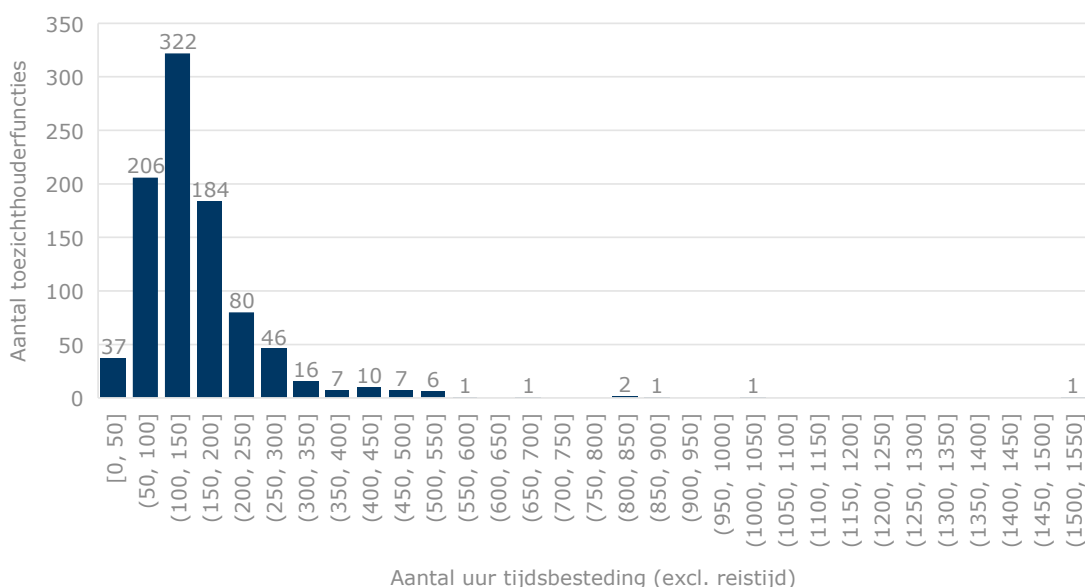
3 Tijdsbesteding en complexiteit werkzaamheden

Aan respondenten is per toezichthouderfunctie gevraagd hoeveel uur ze gemiddeld per jaar kwijt zijn aan taken voor de raad van toezicht. **Alle toezichthouders samen zijn per functie gemiddeld 158 uur per jaar bezig met hun toezichthouderschap (exclusief reistijd).** Het betreft hier het aantal uur dat de toezichthouders zelf inschatten bezig te zijn met hun toezichthouderschap en mogelijk niet het werkelijke aantal bestede uren.

Tabel 2 Gemiddelde tijdsbesteding per toezichthouderfunctie naar type (incl. en excl. reistijd)

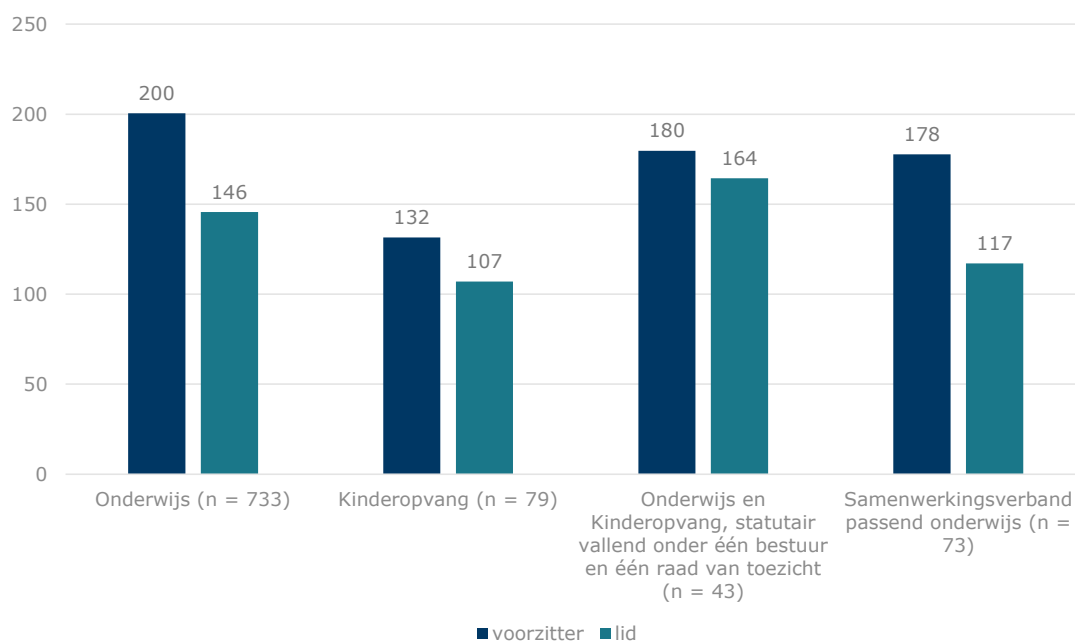
Type	Gemiddelde tijdsbesteding (excl. reistijd)	Gemiddelde tijdsbesteding (incl. reistijd)
Lid	141	159
Voorzitter	192	214

Onderstaande figuur toont de spreiding van het aantal uur dat toezichthouders per functie besteden aan hun toezichthouderfunctie. De grootste groep (35%; n=322) besteedt tussen de 100 en 150 per jaar aan de toezichthouderfunctie (excl. reistijd), 206 toezichthouders besteden tussen de 50 en 100 uur aan hun taken (22%) en 184 toezichthouders tussen de 150 en 200 uur (20%). Er zijn echter ook toezichthouders die aangeven veel meer uren te besteden aan hun toezichthouderfunctie. Zo is er één toezichthouder die aangeeft 1520 uur per jaar te besteden aan toezichthouderstaken.

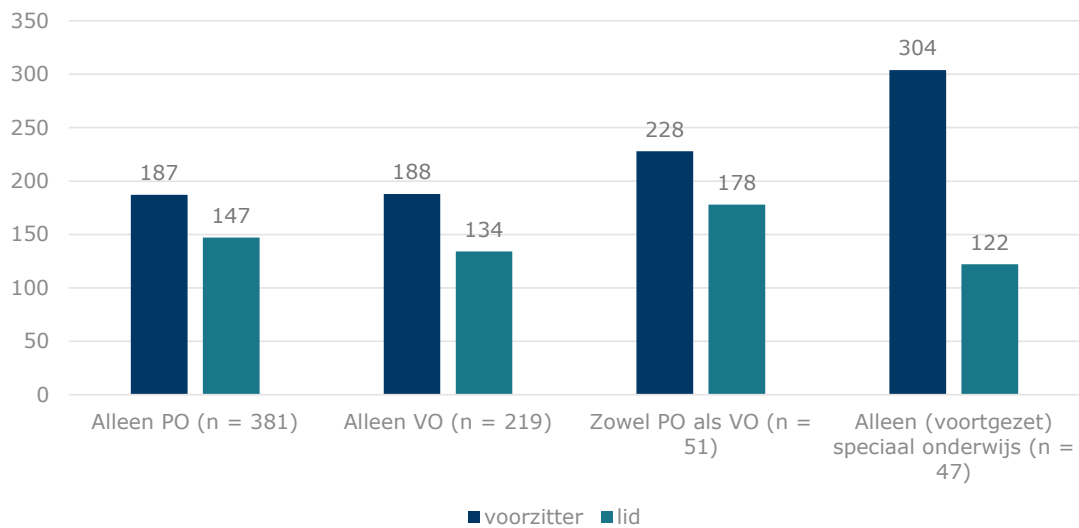
Figuur 14: Spreiding van tijdsbesteding per toezichthouderfunctie (uren per jaar). (n=928).

Toezichthouders in de kinderopvang besteden per toezichthouderfunctie gemiddeld minder tijd (114 uur per jaar) aan hun toezichthoudende taken (excl. reistijd) dan toezichthouders in de andere drie sectoren. Toezichthouders in onderwijs (162 uur), samenwerkingsverband passend onderwijs (137 uur), en onderwijs en kinderopvang statutair vallend onder één bestuur en één raad van toezicht (169 uur) zitten per functie dicht op het gemiddelde. Voorzitters besteden in alle sectoren gemiddeld meer tijd aan hun taken dan leden.

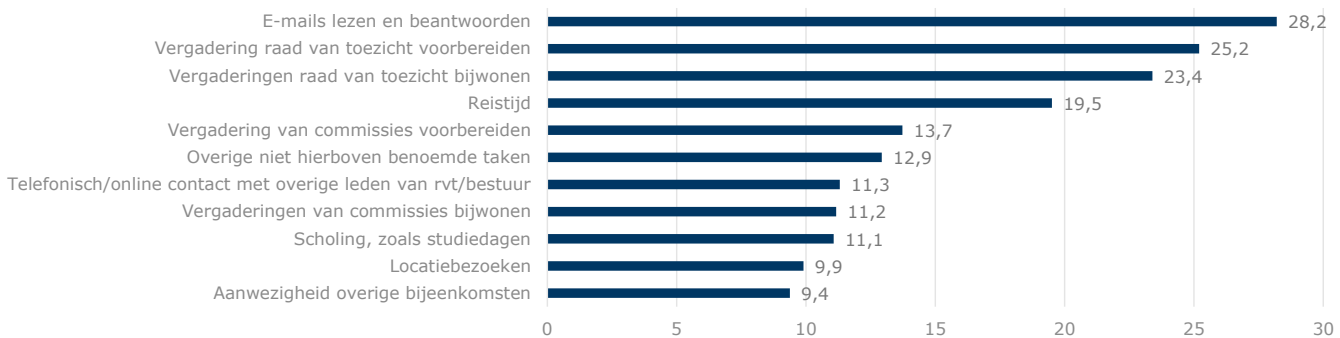
Figuur 15: Gemiddelde tijdsbesteding per toezichthouderfunctie (uren per jaar) uitgesplitst naar sector en rol (excl. reistijd). (n=928)

In de onderwijssector kunnen we de tijdsbesteding verder uitsplitsen naar sector. Hierbij maken we onderscheid tussen de drie sectoren waarin het merendeel van de toezichthouders actief is (het primair onderwijs (PO), het voortgezet onderwijs (VO) en het (voortgezet) speciaal onderwijs) en de toezichthouders van organisaties actief in zowel het PO als het VO (n = 698). Onderstaande figuur toont dat voorzitters en leden van interne toezichtsorganen die actief zijn in zowel het PO als het VO gemiddeld meer tijd besteden aan hun toezichthouderschap (respectievelijk 228 en 178 uur) dan toezichthouders bij organisaties die alleen actief zijn in het PO of het VO (excl. reistijd). Voorzitters in het (voortgezet) speciaal onderwijs besteden van deze onderwijssectoren de meeste tijd aan hun toezichthouderschap: gemiddeld 304 uur per jaar. De leden van deze interne toezichtsorganen besteden daarentegen met 122 uur gemiddeld juist de minste tijd aan hun taken. Hierbij vermelden we wel dat er met name in deze groep veel variatie zit in de antwoorden van respondenten.

Figuur 16: Gemiddelde tijdsbesteding per toezichthouderfunctie (uren per jaar) uitgesplitst naar onderwijssector en rol (excl. reistijd). (n=698)

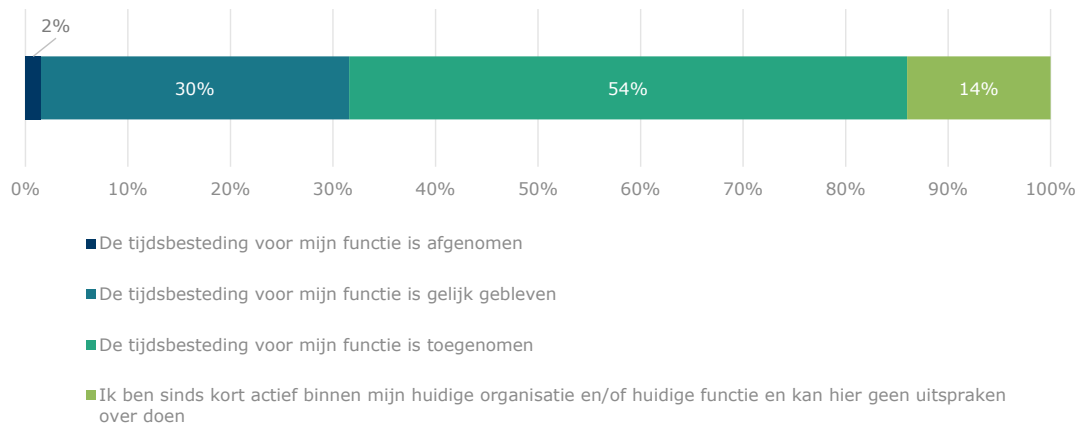
Onderstaande figuur laat zien dat toezichthouders per functie de meeste tijd kwijt zijn aan het lezen en beantwoorden van e-mails (gemiddeld 28,2 uur per jaar). De helft van de toezichthouders is er per functie 20 uur of minder per jaar aan kwijt. Vooral in reistijd zit veel verschil. Een verklaring hiervoor kan de combinatie van (meerdere) toezichthouderschap(en) met andere werkzaamheden in verschillende regio's zijn.

Figuur 17: Gemiddelde tijdsbesteding van de ondervraagde toezichthouderfuncties per jaar. (n=928)

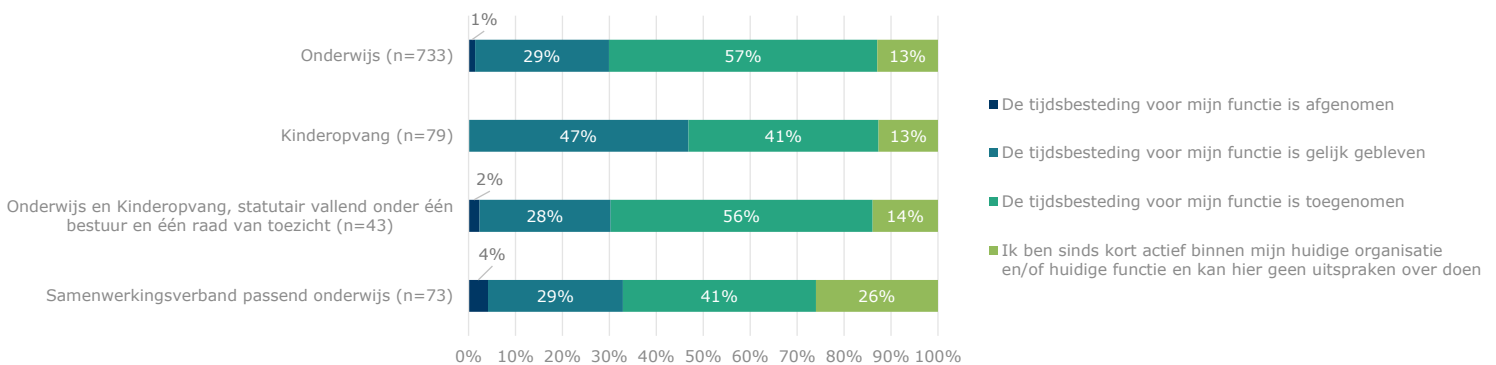
Ten opzichte van de sector onderwijs zijn toezichthouders in de kinderopvang aan alle taken van hun toezichthouderfunctie minder tijd kwijt zijn. Opvallend is dat toezichthouders in het onderwijs en kinderopvang (statutair vallend onder één bestuur en één rvt) en toezichthouders van een samenwerkingsverband passend onderwijs aangeven substantieel meer tijd kwijt te zijn aan het lezen en beantwoorden van e-mails (37 en 38 uur ten opzichte van 30 uur in onderwijs en 20 in kinderopvang).

We hebben de toezichthouders ook gevraagd of de gemiddelde tijdsbesteding in de huidige toezichthouderfunctie de afgelopen drie jaar veranderd is. Meer dan de helft (54%) geeft aan dat de tijdsbesteding de afgelopen drie jaar is toegenomen, voor 30% is de tijdsbesteding gelijk gebleven en slechts 2% geeft aan dat de tijdsbesteding is afgenomen.

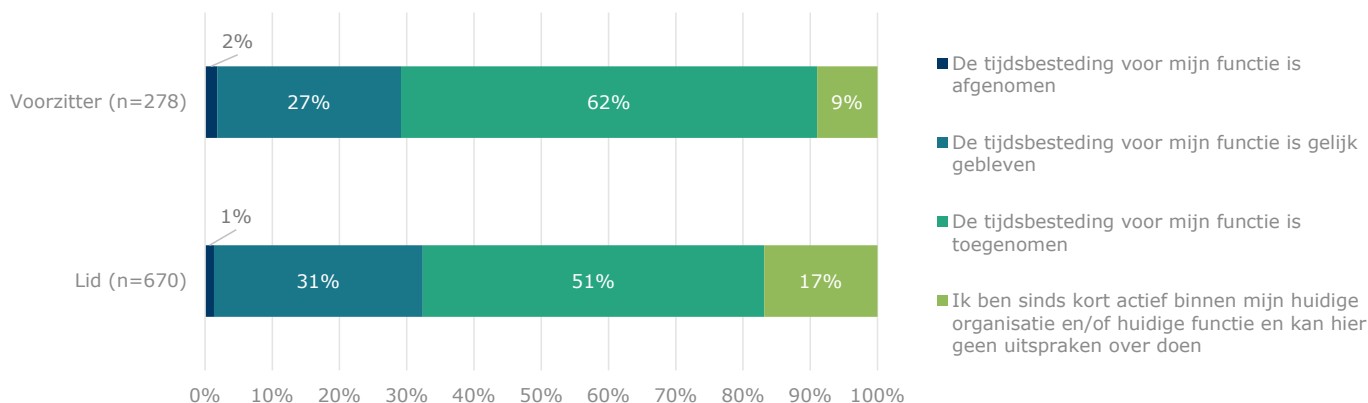
Figuur 18: Verandering in tijdsbesteding. (n = 928)

Als wij kijken naar de antwoorden per sector geeft in de meeste sectoren ongeveer 30% van de respondenten aan dat de tijdsbesteding voor hun toezichthouderfunctie gelijk is gebleven, behalve in de kinderopvang – daar is dit 47%. In de sector onderwijs en onderwijs en kinderopvang geven de meeste toezichthouders aan dat de tijdsbesteding is toegenomen: 57% en 56%. Tussen leden van verschillende commissies (auditcommissies, remuneratie/werkgeverscommissies, commissies onderwijskwaliteit en HR-commissies) zien we geen noemenswaardige verschillen.

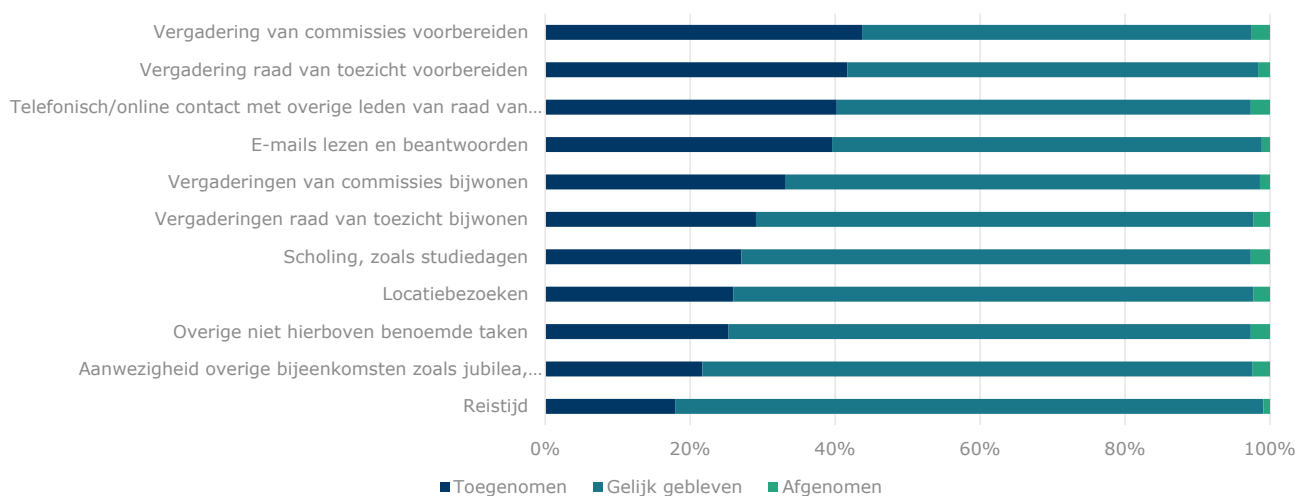
Figuur 19: Verandering in tijdsbesteding per sector. (beantwoord voor alle toezichthouderfuncties, n=928)

Voorzitters geven vaker aan dat de tijdsbesteding is toegenomen dan de leden van de raad van toezicht: voor 62% van de voorzitters is de tijdsbesteding de afgelopen drie jaren toegenomen. Als we de personen die hebben aangegeven pas sinds kort actief te zijn en hier daarom geen uitspraken over kunnen doen weglaten, wordt het verschil tussen het percentage voorzitters en leden die aangeven dat de tijdsbesteding voor hun functie is toegenomen wel kleiner (respectievelijk 68% en 61%).

Figuur 20: Verandering in tijdsbesteding per type functie (beantwoord voor alle toezichthouderfuncties, n = 928)

Aan alle toezichthouders die lang genoeg actief zijn in hun toezichthouderfunctie om uitspraken te kunnen doen over veranderingen in de tijdsbesteding hebben we gevraagd dit ook per taak aan te geven. Uit onderstaande figuur blijkt dat de tijd die in de voorbereiding op vergaderingen van commissies en de raad van toezicht gaat het meest is toegenomen (respectievelijk 44% en 42% van de respondenten geeft aan dat dit het geval is voor hun toezichthouderfunctie). Ook het telefonische contact met overige leden en het lezen en beantwoorden van e-mails is voor 40% van de respondenten toegenomen.

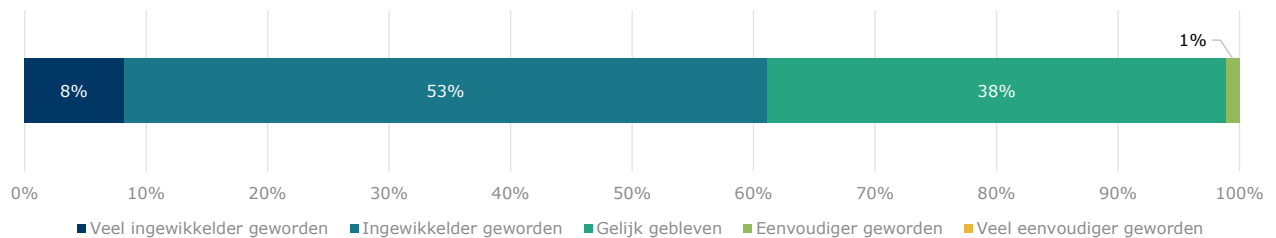

Figuur 21: Verandering in tijdsbesteding van toezichthouders per taak. (n=798)

Gevraagd naar toelichting op de veranderende tijdsbesteding geven respondenten een aantal zaken aan. Allereerst lijkt het aantal onderwerpen op de vergaderagenda, de complexiteit van de agendapunten en het aantal vergaderingen te zijn toegenomen. Door het toenemen van de complexiteit van de onderwerpen kost de selectie van bestuurders en leden van de raad van toezicht ook meer tijd, zowel om de juiste persoon te vinden als om deze persoon in te werken en op te leiden. De toename in tijdsbesteding komt ook door fusies en herstructureringen, verhoogde eisen omtrent privacy en IT beveiliging en professionalisering van de raad van toezicht. Als laatste hebben ziekte en personele wijzigingen impact op de toegenomen tijdsbesteding van toezichthouders.

We hebben de toezichthouderfuncties ook specifiek gevraagd naar de complexiteit van de werkzaamheden en of daar de afgelopen jaren een verandering in heeft plaatsgevonden. Als

antwoord op deze vraag geeft 61% van de respondenten aan dat de werkzaamheden (veel) ingewikkelder zijn geworden, 38% geeft aan dat de werkzaamheden gelijk zijn gebleven. Voor slechts 1% van de toezichthouderfuncties zijn de werkzaamheden eenvoudiger geworden. Deze verdeling zien we terug in alle vier de sectoren. Ook binnen de sectoren in het onderwijs zien we geen duidelijke verschillen.

Figuur 22: Verandering in de complexiteit van de taken van de bevroegde toezichthouders. (n=798)

Gevraagd naar toelichting op de toegenomen complexiteit zien we veel herhaling van antwoorden die al werden gegeven bij de veranderende tijdsbesteding. Zo noemen toezichthouders strengere en snel veranderende wet- en regelgeving, wisselingen in besturen, meer uitgebreide financiële verantwoording, meer stakeholders, professionalisering en scholing als oorzaken van de toegenomen complexiteit. Daarnaast worden ook de toegenomen complexiteit van de huidige maatschappij in zijn algemeenheid genoemd.

4 Ervaringen met de huidige adviesbedragen

4.1 Huidige eigen vergoedingen

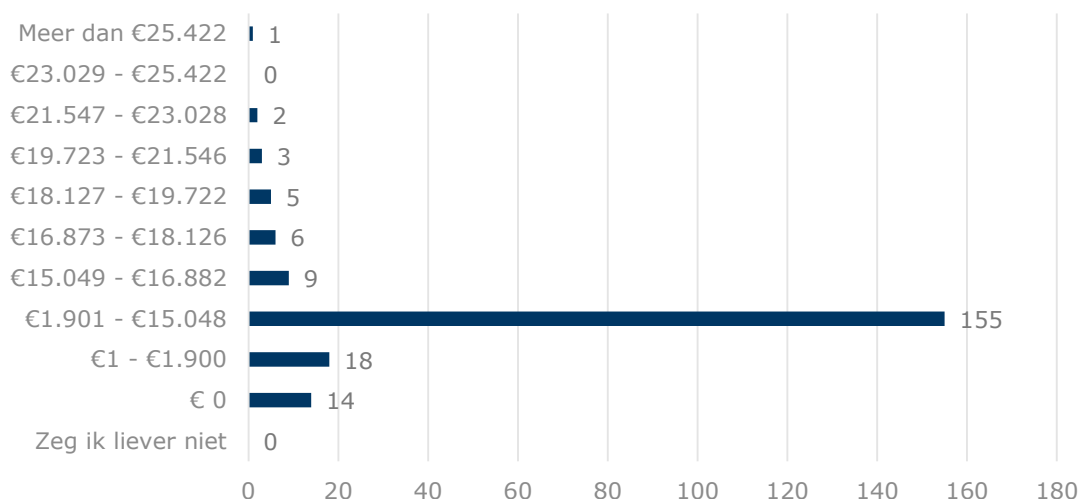
4.1.1 Onderwijs

Leden van de raad van toezicht van onderwijsinstellingen kunnen een honorering krijgen voor het werk dat zij uitvoeren. Om de hoogte van de honorering te bepalen kan het intern toezichtsorgaan houvast vinden in de classificatie van de onderwijsinstelling in de WNT OCW-sectoren. Deze wordt bepaald door de omvang van de onderwijsinstelling (het aantal leerlingen/studenten), totale baten en aantal onderwijssoorten dat wordt aangeboden. De WNT-classificatie is een graadmeter voor de complexiteit van de instelling en de reikwijdte die het intern toezichtsorgaan moet omspannen in het werk. Een lid van het intern toezichtsorgaan heeft een maximum honorering van 10% WNT-maximum, de voorzitter 15%.

De respondenten zijn per toezichthouderfunctie gevraagd naar de vergoeding die zij hebben gekregen in 2023. De antwoordcategorieën komen nagenoeg overeen met de adviesbedragen van VTOI-NVTK, die zijn gebaseerd op de WNT-klasse van onderwijsinstellingen. Er zijn daar drie categorieën aan toegevoegd. Het gaat om €0 (voor degene die geen vergoeding ontvangen), €1 - €1.900 (voor degene die maximaal een vrijwilligersvergoeding ontvangen) en meer dan € 25.422.

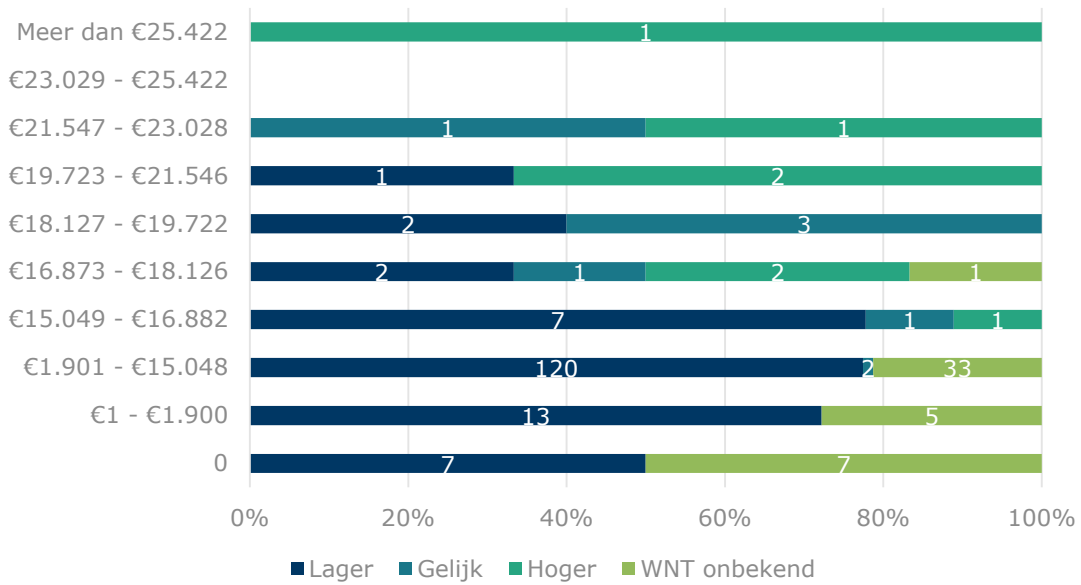
De antwoorden zijn gegeven op het niveau van een toezichthouderfunctie. Als een toezichthouder actief is bij meerdere raden van toezicht heeft deze dus ook meerdere keren antwoord gegeven.

De meeste voorzitters in het onderwijs krijgen een vergoeding tussen de €1.901 en €15.048 per jaar. Deze vergoeding past in de adviesregeling van 2023 bij een onderwijsinstelling met WNT-klasse A. Veertien voorzitters (7%) ontvingen €0 en achttien voorzitters (15%) ontvingen een vergoeding die past bij een vrijwilligersvergoeding (€1 - €1.900).

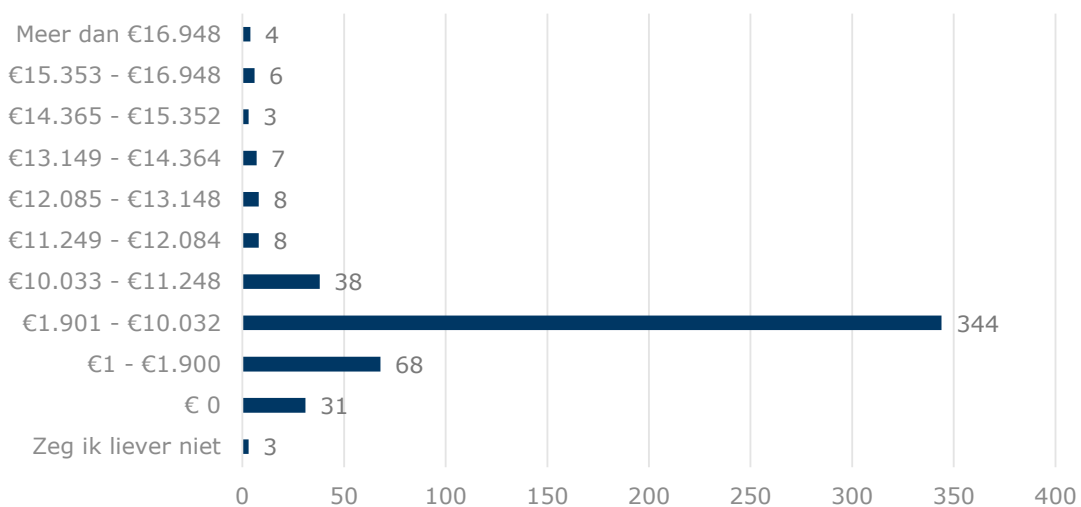
Figuur 23: Vergoedingen van voorzitters van raden van toezicht in het onderwijs. (n=213)

Bij de toezichthouderfuncties die hebben aangegeven welke WNT-klasse hun onderwijsinstelling heeft, kunnen we vergelijken welke vergoeding VTOI-NVTK adviseert en welke vergoeding zij daadwerkelijk ontvangen. 71% van de voorzitters in het onderwijs ontvangt een lagere vergoeding dan ze op basis van de adviesregeling zouden kunnen ontvangen, 4% ontvangt een vergoeding die gelijk is aan de adviesregeling en 3% een vergoeding die boven de adviesregeling ligt (22% weet niet welke WNT-klasse bij de onderwijsinstelling hoort). Onderstaande figuur toont per vergoedingscategorie (die voorzitters daadwerkelijk ontvangen hebben) of deze lager, gelijk of hoger dan de adviesregeling op basis van WNT-klasse is.

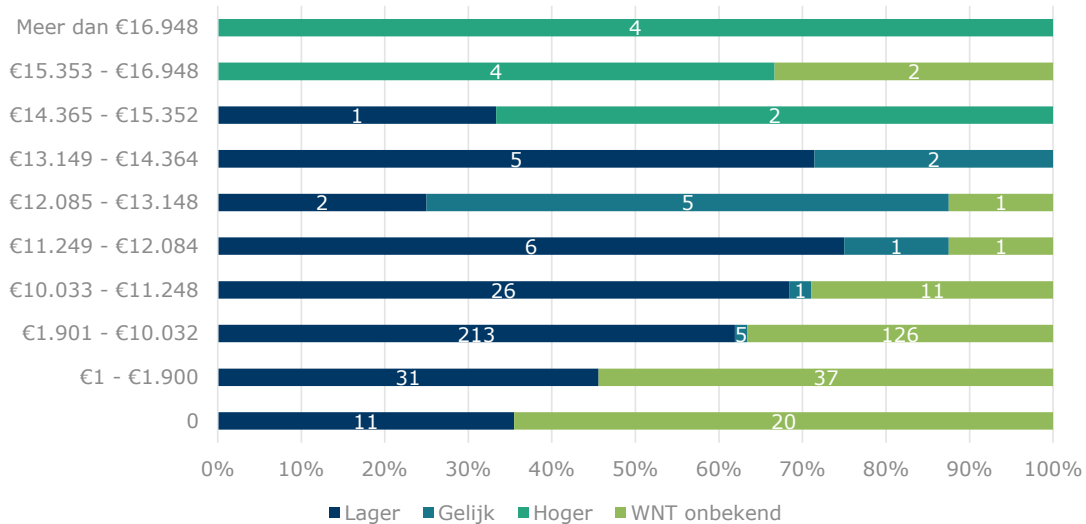
Figuur 24: Verhouding geadviseerde en werkelijke vergoeding voorzitters van raden van toezicht in het onderwijs. (n=213)

344 leden van de raad van toezicht in het onderwijs (66%) ontvangen een vergoeding tussen de €1.901 en de €10.032. Daarnaast zijn er 99 leden (20%) die geen vergoeding of een vrijwilligersvergoeding ontvangen.

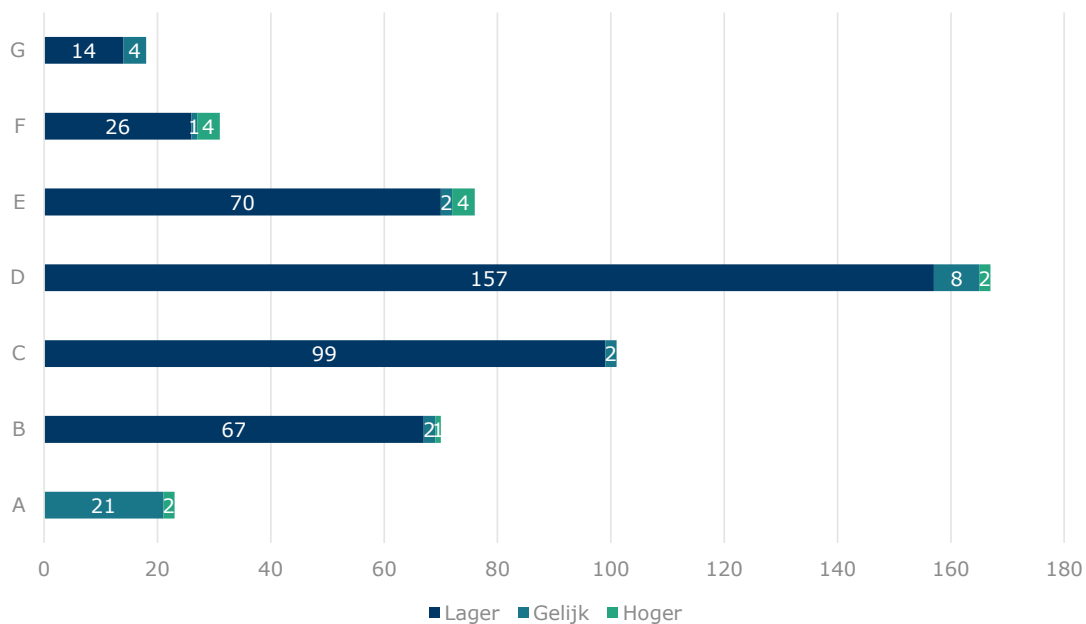
Figuur 25: Vergoedingen van leden van raden van toezicht in het onderwijs. (n=520)

Ook voor de leden kunnen we deze vergoedingen vergelijken met het adviesbedrag dat ze op basis van hun WNT-klasse zouden kunnen ontvangen. 57% van de leden van een raad van toezicht in het onderwijs ontvangt een lagere vergoeding dan ze op basis van de adviesregeling kunnen ontvangen, 3% ontvangt een vergoeding die gelijk is aan de adviesregeling en 2% een vergoeding die boven de adviesregeling ligt (38% weet niet welke WNT-klasse bij de onderwijsinstelling hoort). Van 74 leden valt de vergoeding niet in WNT-klasse A.

Figuur 26: Verhouding geadviseerde en werkelijke vergoeding van leden raden van toezicht in het onderwijs. (n=520)

We kunnen ook kijken of de vergoeding van toezichthouders die per functie weten in welke WNT-klasse hun organisatie valt een vergoeding ontvangen die hoger, gelijk of lager is dan het adviesbedrag van VTOI-NVTK. In onderstaande figuur zijn alleen de toezichthouderfuncties in het onderwijs meegenomen waarvan de respondent aan kon geven in welke WNT-klasse de organisatie viel (n=486). Onderstaande figuur toont dat in elke WNT-klasse de meeste toezichthouders een lagere honorering ontvangen dan staat opgenomen in de adviesregeling van VTOI-NVTK. In alle onderwijssectoren ontvangen toezichthouders over het algemeen een lagere honorering dan staat opgenomen in de adviesregeling.

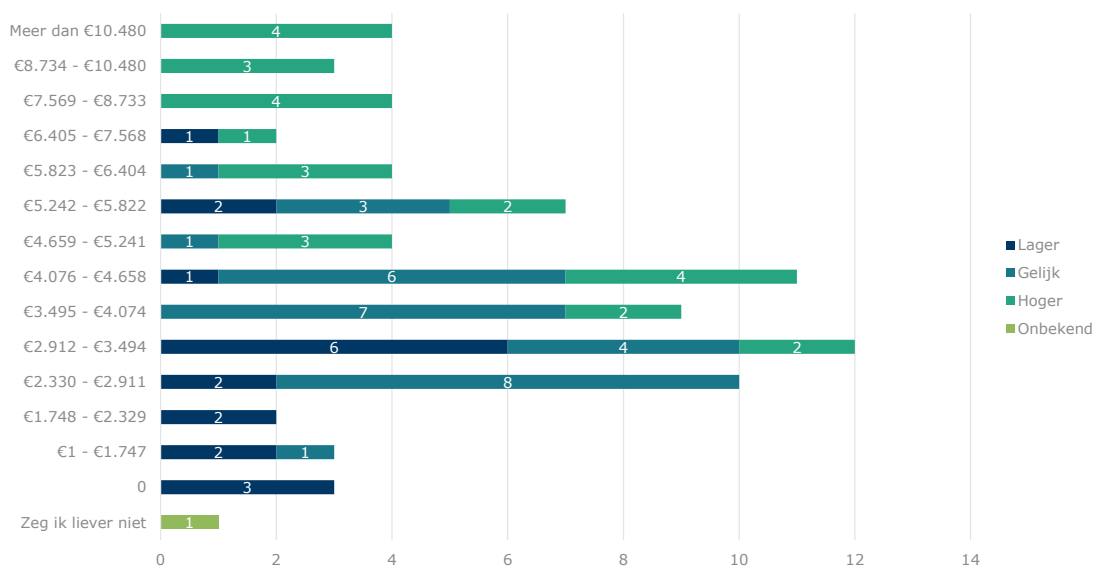

Figuur 27: Verhouding geadviseerde en werkelijke vergoeding van leden en voorzitters van raden van toezicht in het onderwijs op basis van de WNT-klasse. Alleen toezichthouders die bekend waren met de WNT-klasse van de organisatie zijn hierin meegenomen. (n=486)

4.1.2 Kinderopvang

Leden van de raad van toezicht van kinderopvangorganisaties kunnen een honorering krijgen voor het werk dat zij uitvoeren. Om de hoogte van de honorering voor toezichthouders in de kinderopvang te bepalen heeft VTOI-NVTK minimale en maximale adviesbedragen opgesteld. De adviesbedragen zijn gebaseerd op de omzet van de kinderopvangorganisatie. De adviesbedragen in kinderopvang zijn substantieel lager dan die in het onderwijs en maken geen onderscheid tussen leden en de voorzitter. Het hoogste adviesbedrag voor de kinderopvang (€10.480) is de bovenste grens van de eerste categorie voor een lid in de raad van toezicht in het onderwijs (WNT-klasse A).

De toezichthouders uit de kinderopvang zijn per functie gevraagd naar de vergoeding die zij hebben gekregen in 2023. Onderstaande figuur toont de vergoeding van voorzitters en leden van de raad van toezicht in de kinderopvang. De kleuren in de figuur laten de verhouding tussen de werkelijke vergoeding en de geadviseerde vergoeding op basis van de omzet zien. In de kinderopvang ontvangt 39% (n=31) een vergoeding die geadviseerd wordt op basis van de adviesregeling, 24% (n=19) ontvangt een lagere vergoeding en 35% (n=28) een hogere vergoeding.

Figuur 28: Verhouding geadviseerde en werkelijke vergoedingen van leden van raden van toezicht in de kinderopvang. (n=79)

4.1.3 Overig

Er zijn respondenten met 43 toezichthouderfuncties in het onderwijs en kinderopvang, statutair vallend onder één bestuur en één raad van toezicht. Deze toezichthouders ontvangen gemiddeld een vergoeding van €5.037. De 73 toezichthouderfuncties bij samenwerkingsverbanden passend onderwijs ontvangen gemiddeld €5.256.

4.2 Meningen over adviesbedragen

4.2.1 Onderwijs

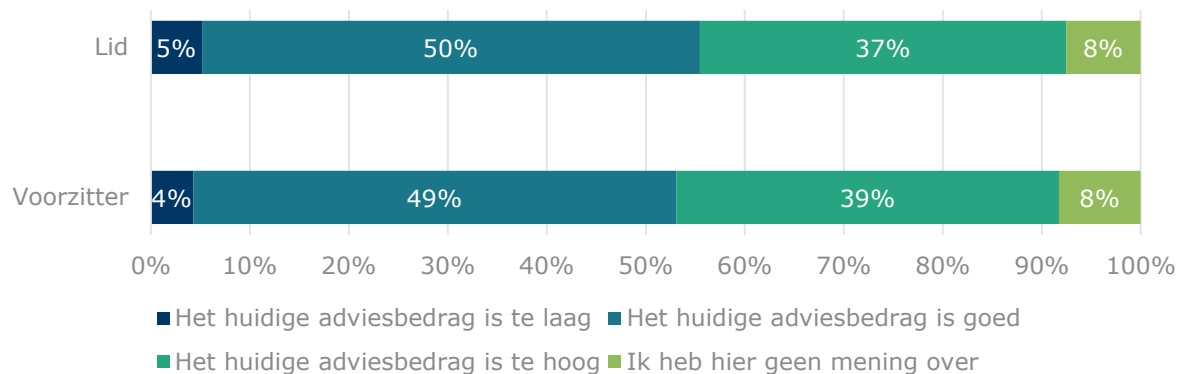
In onderstaande tabel is de geadviseerde honorering van de voorzitter en de leden van het intern toezichtsorgaan in het **onderwijs** weergegeven voor het jaar **2024**.

WNT-klasse	Maximum honorering voorzitter intern toezichtsorgaan	Maximum honorering lid intern toezichtsorgaan
A	€15.732	€10.488
B	€17.670	€11.780
C	€18.924	€12.616
D	€20.634	€13.756
E	€22.458	€14.972
F	€24.054	€16.036
G	€26.562	€17.708

In de vragenlijst vragen we toezichthouders ook naar hun meningen over deze adviesbedragen. Aan personen die bij minstens één organisatie in het onderwijs actief⁷ zijn hebben we naar de meningen over de adviesbedragen voor leden en voorzitters in het onderwijs gevraagd.

De antwoorden zijn gegeven op het niveau van een toezichthouder. Een toezichthouder die actief is bij meerdere raden van toezicht heeft maar één keer een antwoord kunnen geven bij deze vragen.

Omdat toezichthouders zowel lid als voorzitter kunnen zijn in verschillende toezichthouderfuncties kunnen we dit niet uitsplitsen naar functie. De helft van alle toezichthouders vindt de adviesbedragen voor zowel de leden als voor de voorzitters goed. Iets minder dan 40% vindt de adviesbedragen te hoog, terwijl slechts ongeveer 5% de adviesbedragen te laag vindt.

Figuur 29: Mening van toezichthouders in het onderwijs over de adviesbedragen van leden en voorzitter van raden van toezicht in het onderwijs. (n=678)

Gevraagd naar toelichting op hun mening geven de respondenten het vaakst aan dat een toezichthouder een maatschappelijke functie heeft en daarom wel een vergoeding moet krijgen, maar niet te hoog. Sommigen, die de adviesbedragen te hoog vinden, voegen daar aan toe dat het onderwijs vaak al kampt met bezuinigingen en tekort aan geld en het geld dus naar het onderwijs moet gaan en niet naar hoge vergoedingen voor toezichthouders. Aan de andere kant geven sommige respondenten aan dat toezicht houden steeds complexer wordt en meer tijd kost, wat een hogere vergoeding rechtvaardigt. De mening over de verhouding tussen de vergoeding van voorzitters en leden verschilt sterk. Sommigen zijn van mening dat de voorzittersrol aanzienlijke extra verantwoordelijkheden met zich meebrengt en daarom meer vergoeding verdient, terwijl anderen de extra vergoeding buitenproportioneel vinden.

4.2.2 Kinderopvang

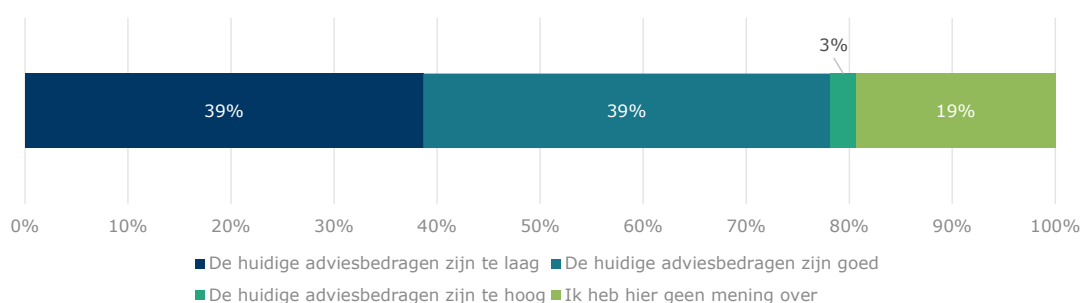
In onderstaande tabel is de geadviseerde honorering van de leden en voorzitter van het intern toezichtsorgaan voor de **kinderopvang** weergegeven voor het jaar **2024**.

⁷ Dit betreft toezichthouders die een toezichthouderfunctie bekleden bij een onderwijsinstellingen of bij onderwijs en kinderopvang, statutair vallend onder één bestuur en één raad van toezicht of bij beiden.

Omzet	Minimum bedrag	Maximum bedrag
< 1 miljoen euro	€1.854	€2.471
Tussen de 1-5 miljoen euro	€2.471	€3.089
Tussen de 5 en 10 miljoen euro	€3.089	€3.707
Tussen de 10 en 20 miljoen euro	€3.707	€4.324
Tussen de 20 en 40 miljoen euro	€4.324	€4.942
Tussen de 30 en 50 miljoen euro	€4.942	€5.561
Tussen de 50 en 75 miljoen euro	€5.561	€6.177
Tussen de 75 en 100 miljoen euro	€6.177	€6.797
Tussen de 100 en 150 miljoen euro	€6.795	€8.030
Tussen de 150 en 200 miljoen euro	€8.030	€9.266
Meer dan 200 miljoen euro	€9.266	€11.119

De antwoorden zijn gegeven op het niveau van een toezichthouder. Een toezichthouder die actief is bij meerdere raden van toezicht heeft maar één keer een antwoord kunnen geven bij deze vragen.

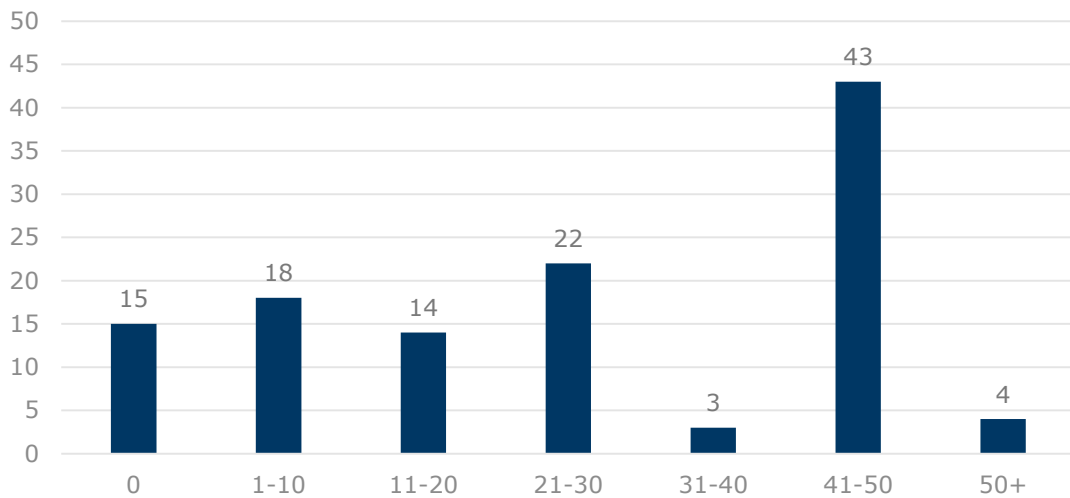
De meningen over de adviesbedragen bij de kinderopvang zijn anders dan bij het onderwijs. Van de 119 toezichthouders die actief zijn in de kinderopvang⁸ vindt 39% de adviesbedragen te laag en 39% de adviesbedragen goed. Slechts 3% vindt de adviesbedragen te hoog. Hierbij moet opnieuw vermeld worden dat de adviesbedragen in de kinderopvang ook substantieel lager liggen dan die in het onderwijs.

Figuur 30: Mening van toezichthouders in de kinderopvang over de adviesbedragen van leden en voorzitter van raden van toezicht. (n=119)

⁸ Dit betreft toezichthouders die een toezichthouderfunctie bekleden bij een kinderopvangorganisatie of bij onderwijs en kinderopvang, statutair vallend onder één bestuur en één raad van toezicht of bij beiden.

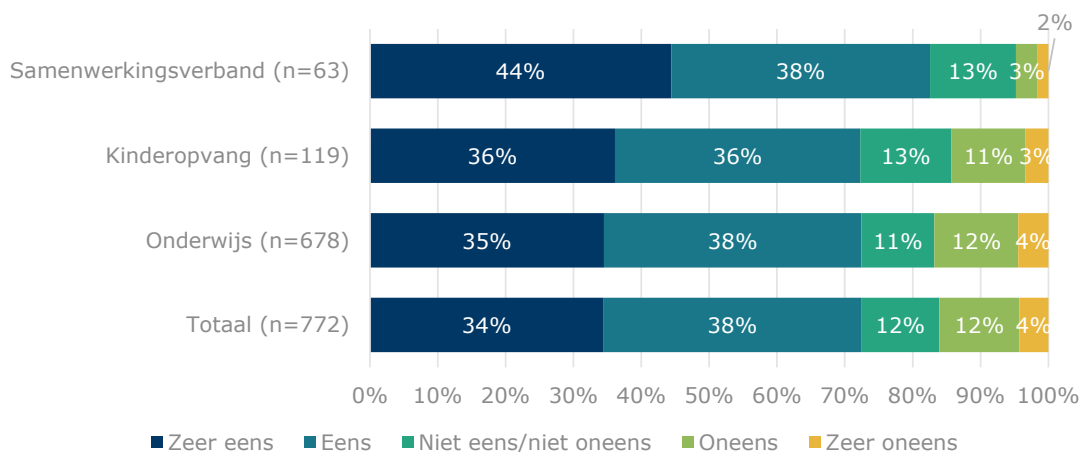
In de kinderopvang kunnen voorzitters een opslagpercentage krijgen ten opzichte van de leden. Onderstaande figuur laat zien dat 43 van de 119 ondervraagde toezichthouders (36%) vinden dat de voorzitter een opslag zou moeten krijgen tussen de 41% en 50%. Slechts 15 toezichthouders (13%) vinden dat een voorzitter geen opslag hoort te krijgen.

Figuur 31: Antwoord op de vraag: Hoeveel procent opslag zouden voorzitters van de raad van toezicht moeten krijgen ten opzichte van leden van de raad van toezicht? (n=119)

4.3 Minimale vergoeding

Daarnaast hebben we alle toezichthouders gevraagd of ze vinden dat er een minimale vergoeding zou moeten komen voor de raad van toezicht bij onderwijsinstellingen, kinderopvangorganisaties en samenwerkingsverbanden. Het merendeel van alle toezichthouders (72%) is het hier (zeer) mee eens. Zij lichten toe dat toezichthouden tijd en moeite kost, verantwoordelijkheden met zich meebrengt en professionaliteit en kwaliteit vereist. Volgens hen doet geen vergoeding of een vrijwilligersvergoeding daar geen recht aan en draagt een passende vergoeding ook bij aan het wegnemen van vrijblijvendheid. Hierbij moet wel de kanttekening worden geplaatst dat dit niet betekent dat zij het eens zijn met de hoogte van de huidige adviesbedragen. Van de toezichthouders is 16% het (zeer) oneens met een minimale vergoeding. In de toelichting geven deze personen aan dat ze dit aan de instelling en het interne toezichtorgaan zelf willen laten of toezichthouder zijn een maatschappelijke plicht is waar geen verplichte vergoeding tegenover hoort te staan.

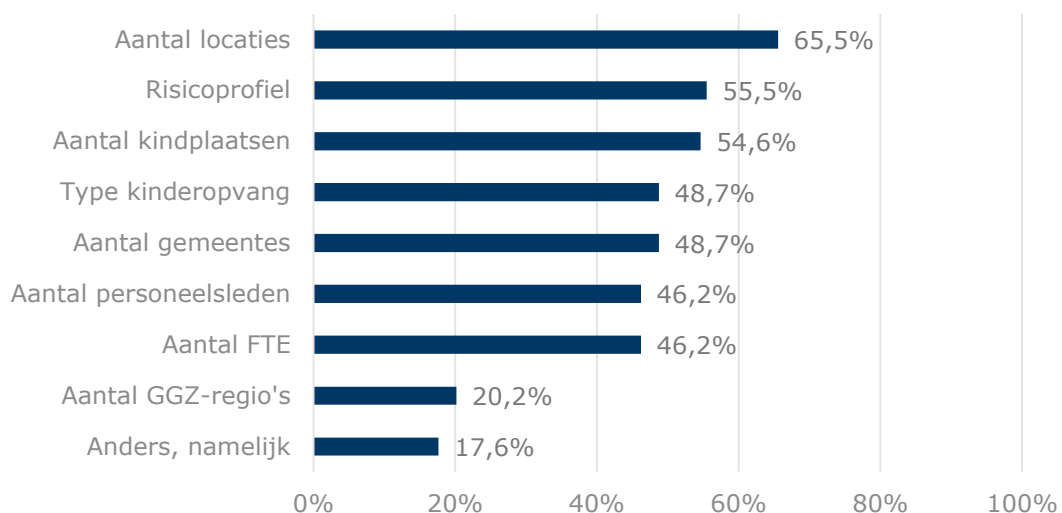

Figuur 32: Meningen van toezichthouders over minimale vergoeding voor toezichthouders (n=772)

5 Criteria voor vaststellen honorering toezichthouders

5.1 Kinderopvang

Aan alle toezichthouders die bij minimaal één kinderopvang actief zijn in de raad van toezicht⁹ is gevraagd welke criteria gebruikt zouden moeten worden voor het vaststellen van adviesbedragen van toezichthouders in de kinderopvang. Het aantal locaties is het meest genoemde criterium (65,5%) en het aantal GGZ-regio's het minst genoemde criterium (20,2%). Van de 46 respondenten die zelf toezichthouder zijn bij een kinderopvang die in meerdere GGZ-regio's actief is, hebben maar acht respondenten (17,4%) aangegeven het aantal GGZ-regio's een belangrijk criterium te vinden. Dit impliceert dat toezichthouders met ervaring met werken in verschillende GGZ-regio's dit een minder belangrijk criterium vinden voor vaststelling van honoreringen dan toezichthouders die slechts in een enkele GGZ-regio werken. In de categorie 'anders, namelijk' wordt de omzet (huidige basis voor het advies) het meest genoemd. Overige suggesties zijn om de vergoeding te baseren op het salaris van de bestuurders of de combinatie van kinderopvang en onderwijs omdat dit volgens de respondenten de werkzaamheden complexer maakt.

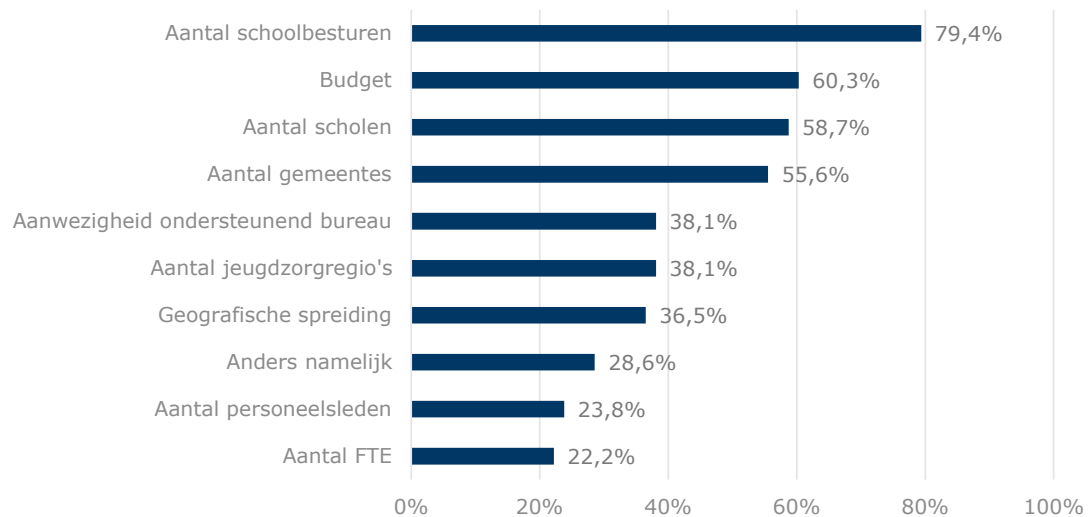
Figuur 33: Criteria die gebruikt zouden moeten worden voor het vaststellen van adviesbedragen voor toezichthouders in de kinderopvang. Meerdere antwoorden mogelijk. (n=119)

Gemiddeld selecteerden toezichthouders 3,9 criteria als relevant voor het vaststellen van adviesbedragen in de kinderopvang. Dit suggereert dat verschillende criteria invloed hebben op de complexiteit van het toezichthouderschap. Bij de toezichthouders die maar 1 of 2 criteria selecteerden als relevant werden aantal FTE, aantal kindplaatsen en risicoprofiel het meest gekozen.

⁹ Dit betreft toezichthouders die een toezichthouderfunctie bekleden bij een kinderopvangorganisatie of bij onderwijs en kinderopvang, statutair vallend onder één bestuur en één raad van toezicht of bij beiden.

5.2 Samenwerkingsverband passend onderwijs

Bij criteria voor de vaststelling van honorering voor toezichthouders van samenwerkingsverbanden passend onderwijs is de spreiding tussen de criteria groter. Het aantal schoolbesturen (79,4%) wordt duidelijk gezien als het meest belangrijke criterium en budget (60,3%), aantal scholen (58,7%) en aantal gemeentes (55,6%) worden ook als belangrijk beschouwd door meer dan de helft van de respondenten. Het aantal personeelsleden (23,8%) en aantal FTE (22,2%) worden beduidend minder belangrijk gevonden.

Figuur 34: Criteria die gebruikt zouden moeten worden voor het vaststellen van adviesbedragen voor toezichthouders in samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Meerdere antwoorden mogelijk. (n=63)

Bijlage 1. Vragenlijst

Vragenlijst onderzoek tijdsbesteding en honorering toezichthouders

Introductie

Toezichthouders in kinderopvang, onderwijs, en samenwerkingsverbanden passend onderwijs bepalen zelf de honorering van hun inzet. VTOI-NVTK wil inzicht krijgen in de huidige situatie, complexiteit en tijdsbesteding, ook voor toezichthouders van samenwerkingsverbanden passend onderwijs en IKC's.

De resultaten van het onderzoek worden door VTOI-NVTK gebruikt om de adviesregeling Honorering Toezichthouders te actualiseren, als dit nodig blijkt.

Aantal organisaties

1. Bij hoeveel onderwijsinstellingen, kinderopvangorganisaties en/of samenwerkingsverbanden hebt u een toezichthoudende functie?
 - a. [Getal]

[Indien 1a = 1]

2. Wilt u hier de naam aangeven van de organisatie waarbij u actief bent in de raad van toezicht¹⁰? Wij gebruiken dit om de rest van de vragenlijst aan te passen aan uw situatie.
 - a. [Open veld]

[Indien 1a > 1]

Binnen de enquête maken wij onderscheid tussen (1) informatie over de organisatie waarbij u actief bent in de raad van toezicht en (2) informatie over het actief zijn in de raad van toezicht in brede zin. Omdat u actief bent in meerdere raden van toezicht krijgt u een aantal vragen meerdere keren voorgelegd. We vragen u daarom om de organisaties waarbij u in de raad van toezicht zit te benoemen, zodat wij in de vragenlijst kunnen aangeven waarover wij de vragen stellen.

3. Wilt u hier de namen aangeven van de organisaties waarbij u actief bent in de raad van toezicht? Wij gebruiken dit om de rest van de vragenlijst aan te passen aan uw situatie.
 - a. [Open velden]

Achtergrondinformatie

In het volgende blok stellen wij u een aantal vragen over uw functie binnen de raad van toezicht en over de raad van toezicht waarin u actief bent.

¹⁰ Met raad van toezicht wordt ook toezicht houdend deel bestuur bedoeld.

[Invullen per organisatie]

4. Welke functie heeft u op dit moment in de raad van toezicht van [organisatie]?
 - a. Lid
 - b. Voorzitter
5. Hoeveel jaar oefent u uw huidige functie in de raad van toezicht van [organisatie] uit?
 - a. [Getal]
6. Binnen welke commissies van de raad van toezicht van [organisatie] bent u actief?
 - a. Auditcommissie
 - b. Remuneratiecommissie/werkgeverscommissie
 - c. Commissie onderwijskwaliteit
 - d. HR-commissie
 - e. Anders, namelijk
7. In welke sector is [organisatie] actief?
 - a. Onderwijs
 - b. Kinderopvang
 - c. Onderwijs en Kinderopvang, statutair vallend onder één bestuur en één raad van toezicht
 - d. Samenwerkingsverband passend onderwijs
 - e. Weet ik niet

[Indien 7 = a (sector = onderwijs)]

8. In welke onderwijssector is [organisatie] actief? Meerdere antwoorden mogelijk
 - a. (Voortgezet) Speciaal onderwijs¹¹
 - b. Primair onderwijs¹²
 - c. Voortgezet onderwijs
 - d. Middelbaar beroepsonderwijs
 - e. Hoger beroepsonderwijs
 - f. Wetenschappelijk onderwijs
 - g. Weet ik niet
9. Hoeveel locaties vallen er onder het bestuur van uw onderwijsinstelling?
 - a. [Getal]
10. Hoeveel leerlingen/studenten vallen er onder het bestuur van uw onderwijsinstelling?
 - a. 100 leerlingen/studenten of minder
 - b. 101 tot en met 200 leerlingen/studenten
 - c. 201 tot en met 500 leerlingen/studenten
 - d. 501 tot en met 1.000 leerlingen/studenten
 - e. 1.001 tot en met 2.000 leerlingen/studenten
 - f. 2.001 tot en met 5.000 leerlingen/studenten
 - g. 5.0001 tot en met 10.000 leerlingen/studenten
 - h. 10.001 leerlingen/studenten of meer

¹¹ Hieronder valt onderwijs voor kinderen met een lichamelijke, zintuiglijke of verstandelijke beperking. En ook onderwijs voor kinderen met psychische problemen of gedragsproblemen.

¹² Hieronder valt regulier basisonderwijs en speciaal basisonderwijs

i. Weet ik niet

11. Wat is de WNT-klasse van uw onderwijsinstelling?

- a. A
- b. B
- c. C
- d. D
- e. E
- f. F
- g. G
- h. Weet ik niet

[Indien 7 = b (sector = kinderopvang)]

12. Hoeveel kindplaatsen omvat uw kinderopvangorganisatie?

- a. [getal]
- b. Weet ik niet

13. Hoeveel locaties vallen er onder het bestuur van uw kinderopvangorganisatie?

- a. [Getal]

[Indien 12 > 1]

14. U hebt aangegeven dat er twee of meer locaties onder het bestuur van uw kinderopvangorganisatie vallen. Zijn deze locaties gevestigd in dezelfde GGD-regio?

- a. Ja
- b. Nee
- c. Weet ik niet

15. Wat is de omzet van uw kinderopvangorganisatie?

- a. Minder dan 1 miljoen euro
- b. 1 tot 5 miljoen euro
- c. 5 tot 10 miljoen euro
- d. 10 tot 20 miljoen euro
- e. 20 tot 30 miljoen euro
- f. 30 tot 50 miljoen euro
- g. 50 tot 75 miljoen euro
- h. 75 tot 100 miljoen euro
- i. 100 tot 150 miljoen euro
- j. 150 tot 200 miljoen euro
- k. 200 miljoen euro of meer
- l. Weet ik niet

[Indien 7 =c (sector = onderwijs en kinderopvang)]

1. Hoeveel locaties vallen er onder uw bestuur?

- a. [Getal]

16. In welke onderwijssector is [organisatie] actief? Meerdere antwoorden mogelijk

- a. (Voortgezet) Speciaal onderwijs¹³

¹³ Hieronder valt onderwijs voor kinderen met een lichamelijke, zintuiglijke of verstandelijke beperking. En ook onderwijs voor kinderen met psychische problemen of gedragsproblemen.

- b. Primair onderwijs¹⁴
- c. Voortgezet onderwijs
- d. Middelbaar beroepsonderwijs
- e. Hoger beroepsonderwijs
- f. Wetenschappelijk onderwijs
- g. Weet ik niet

17. Hoeveel kindplaatsen omvat de kinderopvangorganisatie?

- a. [getal]
- b. Weet ik niet

2. Hoeveel leerlingen/studenten vallen er onder uw bestuur?

- a. 100 leerlingen/studenten of minder
- b. 101 tot en met 200 leerlingen/studenten
- c. 201 tot en met 500 leerlingen/studenten
- d. 501 tot en met 1.000 leerlingen/studenten
- e. 1.001 tot en met 2.000 leerlingen/studenten
- f. 2.001 tot en met 5.000 leerlingen/studenten
- g. 5.0001 tot en met 10.000 leerlingen/studenten
- h. 10.001 leerlingen/studenten of meer
- i. Weet ik niet

[Indien 7 = d (sector = samenwerkingsverband passend onderwijs)]

18. In welke onderwijssector is uw samenwerkingsverband passend onderwijs actief?

- a. Primair onderwijs
- b. Voortgezet onderwijs
- c. Beide sectoren onder één personele unie, dus dezelfde statutaire bestuurder en dezelfde raad van toezicht voor zowel het samenwerkingsverband PO als het samenwerkingsverband VO

19. Hoeveel schoolbesturen nemen er deel aan uw samenwerkingsverband passend onderwijs?

- a. [Getal]

20. Hoeveel scholen nemen er deel aan uw samenwerkingsverband passend onderwijs?

- a. [Getal]

Perspectieven huidige adviesbedragen onderwijs

[Indien ten minste één organisatie onderwijs is]

Leden van de raad van toezicht van onderwijsinstellingen kunnen een honorering krijgen voor het werk dat zij uitvoeren. Om de hoogte van de honorering te bepalen kan het intern toezichtorgaan houvast vinden in de classificatie van de onderwijsinstelling in de WNT OCW-sectoren. Deze wordt bepaald door de omvang van de onderwijsinstelling (het aantal leerlingen/studenten), totale baten en aantal onderwijssoorten dat wordt aangeboden. De WNT-

¹⁴ Hieronder valt regulier basisonderwijs en speciaal basisonderwijs

classificatie is een graadmeter voor de complexiteit van de instelling en de reikwijdte die het intern toezichtsorgaan moet omspannen in het werk. Een lid van het intern toezichtsorgaan heeft een maximum honorering van 10% WNT-maximum, de voorzitter 15%.

21. VTOI-NVTK stelt ieder jaar adviesbedragen op voor de maximale honorering van leden van de raad van toezicht, inclusief een handreiking. Bent u hiermee bekend?
- Ja
 - Nee

In onderstaande tabel is de honorering van de voorzitter van de raad van toezicht voor het **onderwijs** weergegeven voor het jaar **2024**.

WNT-klasse	Maximum honorering voorzitter intern toezichtsorgaan
A	€15.732
B	€17.670
C	€18.924
D	€20.634
E	€22.458
F	€24.054
G	€26.562

22. Wat vindt u van de hoogte van het huidige adviesbedrag voor de honorering van de **voorzitter** van de raad van toezicht?
- Het huidige adviesbedrag is te hoog
 - Het huidige adviesbedrag is goed
 - Het huidige adviesbedrag is te laag
 - Ik heb hier geen mening over
23. Waarom vindt u het huidige adviesbedrag voor de **voorzitter** [antwoord vorige vraag: te hoog, goed of te laag]?
- [Open vraag]

In onderstaande tabel is de honorering van de leden van de raad van toezicht voor het **onderwijs** weergegeven voor het jaar **2024**.

WNT-klasse	Maximum honorering lid intern toezichtsorgaan
A	€10.488
B	€11.780
C	€12.616
D	€13.756
E	€14.972
F	€16.036
G	€17.708

24. Wat vindt u van de hoogte van het huidige adviesbedrag voor de honorering van **leden** van de raad van toezicht voor uw sector?
- Het huidige adviesbedrag is te hoog
 - Het huidige adviesbedrag is goed
 - Het huidige adviesbedrag is te laag
 - Ik heb hier geen mening over
25. Waarom vindt u het huidige adviesbedrag voor de **leden** [antwoord vorige vraag: te hoog, goed of te laag]?
- [Open vraag]

Perspectieven huidige adviesbedragen kinderopvang

[Indien ten minste één organisatie kinderopvang is]

Leden van de raad van toezicht van kinderopvangorganisaties kunnen een honorering krijgen voor het werk dat zij uitvoeren. Om de hoogte van de honorering voor toezichthouders in de kinderopvang te bepalen heeft VTOI-NVTK minimale en maximale adviesbedragen opgesteld. De adviesbedragen zijn gebaseerd op de omzet van de kinderopvangorganisatie.

26. VTOI-NVTK stelt ieder jaar adviesbedragen op voor de minimale en maximale honorering van leden van de raad van toezicht in de kinderopvang. Bent u daarmee bekend?
- Ja
 - Nee

In onderstaande tabel is de honorering van de leden en voorzitter van het intern toezichtsorgaan voor de **kinderopvang** weergegeven voor het jaar **2024**.

Omzet	Minimum bedrag	Maximum bedrag
< 1 miljoen euro	€1.854	€2.471
Tussen de 1-5 miljoen euro	€2.471	€3.089
Tussen de 5 en 10 miljoen euro	€3.089	€3.707
Tussen de 10 en 20 miljoen euro	€3.707	€4.324
Tussen de 20 en 40 miljoen euro	€4.324	€4.942
Tussen de 30 en 50 miljoen euro	€4.942	€5.561
Tussen de 50 en 75 miljoen euro	€5.561	€6.177
Tussen de 75 en 100 miljoen euro	€6.177	€6.797
Tussen de 100 en 150 miljoen euro	€6.795	€8.030

Tussen de 150 en 200 miljoen euro	€8.030	€9.266
Meer dan 200 miljoen euro	€9.266	€11.119

27. Wat vindt u van de hoogte van de huidige minimale en maximale adviesbedragen voor de honorering van leden van de raad van toezicht voor de kinderopvang?
- De huidige adviesbedragen zijn te hoog
 - De huidige adviesbedragen zijn goed
 - De huidige adviesbedragen zijn te laag
 - Ik heb hier geen mening over
28. Waarom vindt u de huidige adviesbedragen [antwoord vorige vraag: te hoog, goed of te laag]?
- [Open vraag]
29. Wat zou het % van de opslag voor de voorzitter moeten zijn volgens u?
- [Getal]
30. Waarom vindt u dat?
- [Open vraag]

Minimale vergoeding

[Iedereen krijgt deze vraag voorgelegd]

Leden van de raad van toezicht van publieke organisaties, zoals onderwijsinstellingen, kinderopvangorganisaties en samenwerkingsverbanden, kunnen een honorering krijgen voor het werk dat zij uitvoeren. Echter, de leden van de raad van toezicht kunnen afzien van een honorering of in plaats daarvan kiezen voor een vrijwilligersvergoeding. In het kader van professionalisering van de toezichthoudende functie wordt door VTOI-NVTK nagedacht over een dwingend advies voor een minimale vergoeding voor de werkzaamheden van de raad van toezicht (dus zowel leden als de voorzitter).

31. In hoeverre bent u het eens met een minimale vergoeding voor de raad van toezicht bij onderwijsinstellingen, kinderopvangorganisaties en samenwerkingsverbanden?
- Zeer eens
 - Eens
 - Niet eens/niet oneens
 - Oneens
 - Zeer oneens
32. Waarom bent u het [antwoord op de vorige vraag] met een minimale vergoeding voor de van de raad van toezicht bij onderwijsinstellingen, kinderopvangorganisaties en samenwerkingsverbanden?
- [Open vraag]

Eigen vergoeding

In dit blok vragen wij u naar de vergoeding die u in **2023** ontving voor de werkzaamheden in de raad van toezicht. Wij vragen deze informatie om meer zicht op de huidige situatie te krijgen. De informatie wordt anoniem verwerkt.

[Per organisatie en functieprofiel]

Onderwijs

Voorzitters

33. Welk honorarium (excl. onkostenvergoeding) **ontving u in 2023** voor de werkzaamheden van de raad van toezicht voor [organisatie]?
- a. €0
 - b. €1-€1.900
 - c. €1.901 - €15.048
 - a. €15.049 - €16.882
 - b. €16.873 - €18.126
 - c. €18.127 - €19.722
 - d. €19.723 - €21.546
 - e. €21.547 - €23.028
 - f. €23.029 - €25.422
 - g. Meer dan €25.422

Leden

34. Welk honorarium (excl. onkostenvergoeding) **ontving u in 2023** voor de werkzaamheden van de raad van toezicht voor [organisatie]?
- a. €0
 - b. €1-€1.900
 - c. €1.901 - €10.032
 - d. €10.033 - €11.248
 - e. €11.249 - €12.084
 - f. €12.085 - €13.148
 - g. €13.149 - €14.364
 - h. €14.365 - €15.352
 - i. €15.353 - €16.948
 - j. Meer dan €16.948

Kinderopvang

35. Welk honorarium (excl. onkostenvergoeding) **ontving u in 2023** voor de werkzaamheden van de raad van toezicht voor [organisatie]?
- a. €0
 - b. €1 - €1.747
 - c. €1.748 - €2.329
 - d. €2.330 - €2.911
 - e. €2.912 - €3.494
 - f. €3.495 - €4.075
 - g. €4.076 - €4.658
 - h. €4.659 - €5.241
 - i. €5.242 - €5.822
 - j. €5.823 - €6.404
 - k. €6.405 - €7.568
 - l. €7.569 - €8.733
 - m. €8.734 - €10.480

Samenwerkingsverbanden

36. Welke vergoeding **ontving u in 2023** voor de werkzaamheden van de raad van toezicht voor [organisatie]? Uw antwoord wordt anoniem verwerkt

n. [Getal]

Tijdbesteding en complexiteit

[Invullen per organisatie]

In dit blok vragen we naar de tijdsbesteding van uw werkzaamheden als toezichthouder. Wij hebben hiervoor een aantal taken vastgesteld.

37. Wilt u per taak aangeven hoeveel **uur** u **gemiddeld per jaar** kwijt bent aan deze taak voor de raad van toezicht van [**organisatie**]?

Taak	Gemiddeld aantal uur per jaar
E-mails lezen en beantwoorden;	
Vergaderingen raad van toezicht voorbereiden	
Vergaderingen raad van toezicht bijwonen (exclusief reistijd)	
Vergadering van commissies voorbereiden	
Vergadering van commissies bijwonen (exclusief reistijd)	
Locatiebezoeken (exclusief reistijd)	
Aanwezigheid overige bijeenkomsten, zoals jubilea, nieuwjaarsbijeenkomst (exclusief reistijd)	
Scholing, zoals studiedagen (exclusief reistijd)	
Telefonisch/online contact met overige leden van raad van toezicht/bestuur	
Reistijd	
Overige niet hierboven benoemde taken	

38. In hoeverre is binnen [organisatie] en binnen uw huidige functie de gemiddelde tijdsbesteding veranderd in de afgelopen drie jaren?

- o. De tijdsbesteding voor mijn functie is toegenomen
- p. De tijdsbesteding voor mijn functie is gelijk gebleven
- q. De tijdsbesteding voor mijn functie is afgenomen
- r. Ik ben sinds kort actief binnen mijn huidige organisatie en/of huidige functie en kan hier geen uitspraken over doen.

[Iedereen]

39. Wilt u van elk van de onderstaande taken aangeven hoe de tijdsbesteding binnen de raad van toezicht van [organisatie] is veranderd in de afgelopen jaren?

Taak	Toegenomen	Gelijk gebleven	Afgenomen	Toelichting
E-mails lezen en beantwoorden;				
Vergaderingen raad van toezicht voorbereiden				

Vergaderingen raad van toezicht bijwonen (exclusief reistijd)

Vergadering van commissies voorbereiden

Vergadering van commissies bijwonen (exclusief reistijd)

Locatiebezoeken (exclusief reistijd)

Aanwezigheid overige bijeenkomsten, zoals jubilea, nieuwjaarsbijeenkomst (exclusief reistijd)

Scholing, zoals studiedagen (exclusief reistijd)

Telefonisch/online contact met overige leden van raad van toezicht/bestuur

Reistijd

Overige niet hierboven benoemde taken

[Indien tijdsbesteding is toegenomen/afgenomen]

40. Kunt u uw antwoord nader toelichten?

a. [Open vraag]

41. De werkzaamheden in mijn huidige functie binnen [organisatie] zijn in de afgelopen jaren:

- a. Veel ingewikkelder geworden
- b. Ingewikkelder geworden
- c. Gelijk gebleven
- d. Eenvoudiger geworden
- e. Veel eenvoudiger geworden

Kunt u daar toelichting op geven?

[Open vraag]

Criteria voor vaststellen honorering toezichthouders kinderopvang

[Indien ten minste één organisatie kinderopvang is]

Zoals eerder gesteld zijn de adviesbedragen voor toezichthouders bij kinderopvangorganisaties gebaseerd op de omzet van de kinderopvangorganisatie. Hierbij geldt: hoe hoger de omzet, hoe hoger de adviesbedragen. VTOI-NVTK overweegt om andere criteria te gebruiken voor de adviesbedragen. VTOI-NVTK heeft signalen ontvangen dat het omzetcriterium alleen, geen recht doet aan de toegenomen complexiteit van toezicht houden in kinderopvang.

42. Welke criteria/eigenschappen van kinderopvangorganisaties zijn in uw ogen relevant voor het bepalen van de adviesbedragen voor de honorering van toezichthouders in de kinderopvang? Meerdere antwoorden mogelijk

- a. Aantal locaties
- b. Aantal FTE
- c. Aantal personeelsleden

- d. Aantal kindplaatsen
- e. Aantal GGZ-regio's
- f. Aantal gemeentes
- g. Type kinderopvang
 - i. Kinderdagopvang
 - ii. Buitenschoolse opvang
 - iii. Tussenschoolse opvang
 - iv. Voorschoolse opvang
 - v. Voor- en vroegschoolse opvang (VVE)
 - vi. Kinderdagcentrum (voor kinderen met een beperking)
 - vii. Peuterspeelzaal
- h. Risicoprofiel
- i. Anders,

43. Kunt u uw antwoord nader toelichten?

- a. [Open veld]

Criteria voor vaststellen honorering toezichhouders samenwerkingsverbanden passend onderwijs

[Indien ten minste één organisatie een samenwerkingsverband passend onderwijs is]

VTOI-NVTK heeft op dit moment nog geen adviesbedragen vastgesteld voor de honorering van toezichhouders van samenwerkingsverbanden passend onderwijs, maar denkt er wel over dit te gaan doen. VTOI-NVTK onderzoekt nog welke criteria voor de hoogte van het adviesbedrag gehanteerd kunnen worden.

44. Welke criteria/eigenschappen van samenwerkingsverbanden passend onderwijs zijn in uw ogen relevant voor het bepalen van de adviesbedragen voor de honorering van toezichhouders van samenwerkingsverbanden? Meerdere antwoorden mogelijk

- a. Budget
- b. Aantal schoolbesturen
- c. Aantal scholen
- d. Aantal gemeentes
- e. Aantal jeugdzorgregio's
- f. Geografische spreiding
- g. Aanwezigheid ondersteunend bureau
- h. Aantal FTE
- i. Aantal personeelsleden
- j. Anders

45. Kunt u uw antwoord nader toelichten?

- a. [Open veld]

Afsluiting

Dialogic innovatie & interactie

Hooghiemstraplein 33

3514 AX Utrecht

030-215 05 80

www.dialogic.nl